

4 Під час засідання комітету асоціації Україна — ЄС у Європарламенті депутати застерегли, що Росія готується до чергової ескалації в Чорному морі

6 Черкашанка Яніна Танцюра розробила власний бізнес-проект, щоб змінювати екологічну ситуацію і допомагати охочим перейти до користування безпечними торбинками

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 22 ЛЮТОГО 2020 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№35 (6649)

ЦИТАТА ДНЯ

ВАДИМ ПРИСТАЙКО:

«Якщо не зможемо домовитися з Росією, що кордон має бути закритий для всіх, хто прибуває зі зброєю, тоді навіть не маємо перспективи для врегулювання».

Міністр закордонних справ про необхідність миротворчої місії ООН на ділянці українсько-російського кордону, а не лінії розмежування

Великий старт

ДОРОЖНЯ ІНФРАСТРУКТУРА. Почато роботи на 34 дорожніх об'єктах у 14 областях України. Ідеться про Вінницьку, Житомирську, Закарпатську, Івано-Франківську, Київську, Львівську, Миколаївську, Одеську, Полтавську, Рівненську, Сумську, Харківську, Хмельницьку та Чернівецьку області. Як повідомляє Державне агентство автомобільних доріг, рекордно ранній початок дорожніх робіт зумовлено сприятливими погодними умовами і значним обсягом проведеної підготовки, розробленої проектною документації і проведених торгів.

Крім будівництва, реконструкції, капітального та середнього ремонту автомобільних доріг, обходів міст, розпочали роботи з будівництва та реконструкції мостів, мостових переходів, надземних пішохідних мостів.

«В усіх регіонах оголошено тендери на виконання Дорожньої стратегії-2020. Додатково в березні очікуємо перші кредити від державних банків. Усе це разом стане запорукою успішного втілення амбітних планів Укравтодору на 2020 рік», — цитує пресслужба відомства слова голови Укравтодору Олександра Кубракова.

ЦИФРА ДНЯ

17500

військовослужбовців ЗСУ підготували британські інструктори впродовж п'яти років за програмою Orbital

Полтавська обсервація: перевірка на професійність і людяність

Фото з сайту nationalinterest.org

РЕАЛЬНІСТЬ ПРОТИ СТРАХУ. В уряді запевняють, що ситуація навколо евакуйованих з Уханя наших співгромадян повністю контрольована

Газета для тих, хто приймає рішення

Тривас передплата на 2020 рік. Передплату приймають усі відділення поштового зв'язку. Також її можна оформити на сайті: ДП «Преса» www.presa.ua ПАТ «Укрпошта» www.ukrposhta.ua

ОПЕРАТИВНО

друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, урядові рішення, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

ОБ'ЄКТИВНО

висвітлюємо діяльність глави держави, роботу Кабінету Міністрів, органів виконавчої влади в центрі та на місцях

КОМПЕТЕНТНО

на запитання читачів відповідають авторитетні спеціалісти: урядовці, юристи, учені, лікарі

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА

	для ветеранів війни, пенсіонерів, чорнобильців, студентів	для інших передплатників та підприємств і організацій
на 1 місяць	30 грн	52 грн
на 3 місяці	90 грн	156 грн
на 6 місяці	180 грн	312 грн

Соціальний передплатний індекс **40227**

УВАГА! Послуга за приймання передплати на 2020 рік — безкоштовна.

Передплатний індекс **61035**

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 24 лютого 2020 року

USD 24.453
за 1 долар США

EUR 26.4129
за 1 євро

RUB 3.7979 / AU 40161.85
за 10 рублів

AG 454.02
за 1 трійську унцію

PT 24108.70

PD 66210.17

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Полтавська обсервація: перевірка на професійність і людяність

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

З огляду на складну морально-психологічну ситуацію, що склалася навколо розміщення на Полтавщині евакуйованих українців з Китаю, ввечері після прибуття літака з Уханя Прем'єр-міністр Олексій Гончарук прибув у райцентр Нові Санжари. Він переконався, що все підготовлено для належного проходження обсервації евакуйованими громадянами та безпеки навколишніх.

Тут не варто плутати поняття карантин і обсервація. Вона пов'язана не з ізоляцією хворих чи носіїв захворювання, а саме зі спостереженням медиків за людьми, в яких немає ознак порушення стану здоров'я. Адже кількох людей, які викликали підозри лікарів, в літак не пустили ще в Китаї.

Усі евакуйовані пройшли перевірку. Вони не мають симптомів гострих респіраторних захворювань і перебувають у повній безпеці. Ситуація у Нових Санжарах під контролем уряду, тож підстав для паніки немає, запевняє департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів.

«Поговорив з людьми, які перебувають у санаторії. Пересвідчився, що тут є все необхідне. Об'єкт перебуває під охороною та наглядом медиків-інфекціоністів. Ситуація під повним контролем уряду», — наголосив Прем'єр-міністр на брифінгу в Нових Санжарах.

На території об'єкта для охорони людей залишається 300 військовослужбовців Нацгвардії, ще 100 нацгвардійців — у резерві. Національна поліція посилила патрулювання в регіоні.

Троє медичних працівників, які перебували з евакуйованими під час польоту, й надалі залишаються з ними. Додатково на території місця обсервації перебуватиме ще один медик. Безпосередньо з розміщеними на проходження обсервації ні персонал медичного центру, ні навколишні не контактуватимуть.

Внаслідок провокацій місцевих жителів, які не давали автобусам з людьми проїхати на територію медичного центру, дев'ятеро правоохоронців зазнали поранення, п'ятеро з них — середньої тяжкості. У двох автобусах, які везли людей, розбито вікна. Поліція вже порушила кримінальні провадження. За словами глави уряду, відеоматеріалів для ідентифікації тих, хто кидав каміння, достатньо, і винних буде покарано за всією суворістю закону. А в тих автобусах були діти, й без того налякані ажіотажем і панікою.

«Ми ретельно готували всі заходи з евакуації, керуючись єдиною метою — безпекою людей. Тому жодної загрози для тих, хто там перебуває, і оточуючих об'єкт не несе. Проте міністр охорони здоров'я буде перебувати тут, щоби власним прикладом показати, що все нормально й підстав для паніки немає», — сказав Олексій Гончарук.

А Прем'єр закликав громадян України не піддаватися на провокації, дотримуватися публічного порядку і з розумінням поставитися до українських громадян та іноземців, які потребують допомоги держави у складній ситуації.

У тому, що ситуація перебуває під повним контролем уряду, Олексій Гончарук переконував і народних депутатів від час проміжного звіту уряду у Верховній Раді. Евакуйовані українці та іноземці, серед яких діти, в безпеці. Вони отримали все необхідне, почуваються добре. Станом на ранок 21 лютого громадський порядок стабільний та абсолютно контрольований.

«Я особисто переконався, що всіх евакуйованих розселили в номерах і на решті люди змогли відпочити. Ми перевірили, щоб у них було все необхідне: продукти харчування, зв'язок, тепло», — заявив Олексій Гончарук.

У регіоні посилено безпеку та охорону порядку. Для нас головне — не допустити, щоб будь-хто постраждав з одного чи іншого боку. Вже порушено кримінальні провадження. На думку Прем'єра, події у Нових Санжарах — наслідок інформаційної війни, яка триває проти нашої країни і всередині, і зовні.

«Уряд, Президент, парламент зробили все належне, щоби громадяни евакуйовані і ті, які на території України, були в безпеці. Ми готові реагувати на виклики, які існують. Я минулого тижня їздив на Полтавщину, щоби по-

бачити, як там відбувається медична реформа. Полтавщина готова. Можуть бути провокації, але ми й до цього готові», — зазначив очільник уряду.

Незнання породило страх

Населений пункт на Полтавщині, де «тепло» зустрічали прибулих із Китаю українців, повертається до нормального життя, повідомляє власний кореспондент «УК» на Полтавщині Олександр Данилець.

У селища та його жителів за останню добу з'явилося дуже багато назвиськ і характеристик, які зі зрозумілих причин надрукувати не можемо. Крім відносно нейтрального за певних обставин слова: дикість. Адже саме так можна назвати вчорашню «теплу зустріч» у населеному пункті наших співвітчизників, евакуйованих із Китаю.

Побувавши у селищі в п'ятницю, кореспондент «УК» почув багато нарікань від місцевих людей на те, що ЗМІ, не з'ясувавши, несправедливо звинуватили їх у браку елементарної людяності та співчуття.

По-перше, кажуть жителі селища, у натовпі, який блокував проїзд автобусів і провокував бійки із правоохоронцями, було чимало чужих молодиків, яких сюди спеціально завезли з інших областей. По-друге, тутешній люд, схоже, став жертвою інформаційного вакууму та дезінформації, яку свідомо поширювали перед

прибуттям сюди автобусів із подорожніми, яких вирішили розмістити в санаторії «Нові Санжари».

«Ходили різні чутки, але нам, місцевим, ніхто нічого чітко не розповідав ні про коронавірус, ні про його наслідки. Звідси, мабуть, і всі проблеми. Звичайно, багато з нас непокоїлися: «А раптом захворіє моя дитина?» Побутує думка, що наш санаторій не дуже підходить для подорожніх із Китаю. Хоч якби завчасно його готували і всім нам пояснювали, що не існує жодної небезпеки, то, думаю, нічого подібного тут би не відбулося. Ми не проти наших людей. Але ми обурені, що з нами повелися так, немов нас тут не існує», — каже місцева жителька, яка працює в магазині.

До речі, те, що «Нові Санжари» — не зовсім вдалий вибір для прибулих, доводилося чути й від інших тутешніх жителів. Хоч директор департаменту охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації Віктор Лисак іншої думки. За його словами, в цьому закладі створено відповідні добрі умови для наших співвітчизників, які проведуть тут два тижні і зможуть в цьому переконатися. Як і міністр охорони здоров'я Зоряна Скалецька, яка повідомила про рішення весь цей час побути в санаторії у тих самих умовах.

Нині Нові Санжари повертаються до звичного розміреного життя, яким воно було тут ще кілька днів тому. Щоправда, деякі місцеві люди поки що остерігаються відпускати дітей до школи. Адже різноманітні чутки про заморську інфекцію ще беруть гору над достовірною інформацією про справжню ситуацію, якої досі, на жаль, не вистачає.

Водопостачання й каналізація працюють ізолювано

Поліція відкрила п'ять кримінальних проваджень за фактом заворушень у Нових Санжарах. Ідеться про статті: масове заворушення, незаконне перекриття і блокування транспортних магістралей, хуліганство і розпалювання релігійної та міжрасової ворожнечі. Тому що учасники заворушень «дозволяли собі незаконні висловлювання стосовно іноземних громадян», яких евакуйовано з Китаю разом з українцями.

Заступник міністра охорони здоров'я Дмитро Коваль укотре наголосив, що евакуйовані громадяни пройшли обстеження у санаторії, за результатами якого ознак захворювання у них не виявлено.

«Ситуація у Нових Санжарах спокійна. Охоро-

ну порядку забезпечують 320 співробітників Нацгвардії, 70 — Нацполіції та 16 — ДСНС. Ситуація повністю під контролем. Ми не дамо нікому загрожувати безпеці в санаторії Нових Санжар», — заявив на брифінгу заступник міністра внутрішніх справ Антон Геращенко.

Далі і Антон Геращенко, і Дмитро Коваль заявили, що міністр охорони здоров'я Зоряна Скалецька залишається на території медичного центру Нацгвардії в Нових Санжарах, де перебувають на обсервації евакуйовані з Китаю українці та іноземці. Так вони спростували інформацію деяких ЗМІ, миттєво поширену в соцмережах, нібито міністр залишила санаторій. Навпаки, вони підтвердили, що Зоряна Скалецька не відмовилася від наміру залишатися в медзакладі всі 14 днів обсервації.

За словами Антона Геращенка, начальник медцентру в Нових Санжарах «неправильно висловився. Він сказав, що вона вийшла з території санаторію, маючи на увазі, що вона вийшла з будівлі. Там є кілька будівель. Вона з однієї будівлі перейшла в іншу», — цитує УНІАН слова посадовця.

Під час спілкування Атон Геращенко зателефонував Зоряні Скалецькій і попросив її у дописі у Facebook, де вона повідомила про перебування на території медичного центру «Нові Санжари», поставити позначку геолокації.

На території медичного центру забезпечено всі умови санітарно-епідеміологічного контролю та безпеки режиму карантину. Евакуйованих з Китаю розміщено в окремій будівлі з обмеженим доступом. «Для них організовано окреме харчування, яке доставляють з урахуванням усіх норм епідеміологічної безпеки. Водопостачання та каналізація самої будівлі ізолювані», — повідомляє пресслужба Національної гвардії. Медичні працівники мають усі засоби індивідуального захисту. Охорону здійснюють військовослужбовці Нацгвардії.

«Для забезпечення функціонування санаторію його колектив працює у штатному режимі. З евакуйованими пасажирками працюють два лікарі та медична сестра, які контролюють здоров'я. Їм забезпечено триразове харчування та час для відпочинку і відновлення сил», — йдеться в повідомленні.

У разі виявлення ознак захворювання у когось із громадян, які прибули з Китайської Народної Республіки, їх буде ізолювано від інших та проведено усі лікувальні заходи з урахуванням досвіду країни по-ходження вірусу.

ПРЯМА МОВА

«Ми вдячні людям за допомогу»

Олександр БЛІНОВ,
начальник медичного центру
Національної гвардії України
у Нових Санжарах:

— Наш заклад забезпечений усім необхідним для карантину людей, підтримання безпеки і санітарного епідеміологічного контролю. У центрі працює власна каналізація, куди потрапляють усі стоки, для знезараження яких щодоби додаватимуть спеціальні засоби. Про відправлення до нас евакуйованих українців з Китаю я дізнався за півтори доби. З колективу ніхто не звільнявся, ситуація стандартна: дві людини на лікарняних, три — у відпустках за власний рахунок, один подав заяву про звільнення, але згодом забрав її.

Евакуйовані перебувають у нормальних умовах: для проживання їм надано кімнати у двох з душем і туалетом, холодильником і телевізором. Харчуванням їх забезпечують, як у літаку: привозять запаковані бокси з їжею, яку роздають. Дякуємо небадужим за допомогу, яку ми почали отримувати. Ці продукти харчування збагачають раціон людей на карантині. Прохання єдине: не присилати продуктів, які швидко псуються.

Карантин — це насамперед спостереження за станом людей. Їм тільки вимірюють температуру. Вони перебувають у приміщенні, з якого не можуть виходити. На балконах можуть подихати свіжим повітрям. У карантинній зоні працюють два лікарі, медсестра, пресаташе і журналіст. Усі вони не мають права виходити за межі зони карантину.

У центрі перебувають троє співробітників Міністерства охорони здоров'я, які забезпечують режим обсервації. Для пані Скалецької облаштували окремий будиночок для роботи і перебування на території медцентру, де працюють й інші наші співробітники. Вона не в карантині, і я теж ходитиму додому.

Небадужі зібрали евакуйованим усе, що змогли на той час

Фото з сайту ukurier.gov.ua

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Світ далекий від вірусу істерії

РІЗНИЦЯ МЕНТАЛІТЕТІВ. Ставлення своїх до своїх яскраво свідчить про рівень цивілізованості суспільства

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Історія про середньовічне дикунство, яке виявили українці щодо співгромадян, евакуйованих з Уханя, стала приводом для заголовків чи не всіх світових ЗМІ. The Guardian, BBC, The Washington Post, Reuters написали, як жителі Нових Санжар жбурляють каміння в автобус з евакуйованими, серед яких були й діти. А заходити на сторінки російських ЗМІ просто страшно. Так прояви людського глупства, тваринного страху, обмеженості підсилено некомпетентними діями влади, заступили світлі й сумні спогади про Героїв Небесної Сотні та Майдану, які шість років тому віддали життя за те, щоб Україна жила за шкалою зовсім інших цінностей.

Евакуація іноземців з охопленого коронавірусом Уханя триває вже майже місяць. Проте в жодній із країн громадяни не зустрічали земляків камінням і палаючими шинами. Кажуть, щось подібне було в російському Челябінську, де закрили карантинний центр після протестів місцевих жителів. Але навіть у Челябінську лікарі не співали гімн від радості, що їм не доведеться допомагати евакуйованим з Уханя, як це зробили медики госпіталю у Вінниках на Львівщині.

Першими своїх громадян із Китаю стали вивозити США та ЄС. Як повідомляв кореспондент «УК», евакуйованих громадян Бельгії для карантину було розміщено у військовому госпіталі Недер-Овер-Гембек, що за десять кілометрів від Брюсселя. Чоловіка, в якого було виявлено коронавірус, перевели до госпіталю Сент-П'єр

А в Британії евакуйованих зустрічали подарунками...

у самому центрі туристського Брюсселя. Він одужав і, виписуючись, дякував за дружнє й людяне ставлення до нього лікарів.

Британських громадян після прибуття з Уханя для проходження карантину направили до готелю міста Мілтонс-Кітс за 70 кілометрів від Лондона на пасажирських автобусах у супроводі поліції. Готель обладнано всім необхідним, там є медперсонал, який спостерігає за станом евакуйованих. Місцеві жителі створили у Facebook спеціальну групу, в якій співчували і спілкувалися з ізолюваними від зовнішнього світу співвітчизниками. Вони організували пункт збирання пожертв для евакуйованих, куди жителі могли приносити книжки, ігри та розмальовки для дітей.

Влада США для проходження тестів розміщувала своїх громадян на військових базах у Каліфорнії та

поблизу Сакраменто. Тих, у кого діагностували хворобу, спричинену вірусом, госпіталізували до медичного центру університету Небраски, який має успішний досвід лікування гарячки Ебола й оснащений необхідним устаткуванням для лікування інфекційних захворювань.

Уряд Канади приймав евакуйованих на найбільшій військовій базі збройних сил країни Трентон у провінції Онтаріо. Пасажирів двох спецрейсів помістили в готельному комплексі на військовій базі, де протягом 14 днів за ними наглядали лікарі. Жоден з евакуйованих не захворів, повідомляє «Українська правда».

Німеччина евакуйовувала своїх громадян літаком Бундесверу, який приземлився в аеропорту Франкфурта-на-Майні. Людей помістили під нагляд у спеціально обладнані армійські казарми біля франкфуртсько-

го аеропорту. На місці під час огляду медики виявили вірус у двох людей. Їх спецтранспортом відвезли до університетського госпіталю у Франкфурті, де надали необхідне лікування. А у Франції евакуйовані потрапили на курорт. Літак, який привіз їх з Уханя, сів на військовому аеродромі біля Марселя. Звідки людей повезли до курортного містечка Каррі-ле-Рюе. Там їх поселили в табір відпочинку серед соснового лісу. Французькі лікарі вважають, що для розміщення здорових людей у герметичних боксах підстав немає.

Уряд Італії вирішив розмістити вивезених з епіцентру епідемії громадян на військовій базі на околицях Рима. Одного з них, в якого виявили симптоми хвороби, доправили до лікарні в італійській столиці, яка спеціалізується на лікуванні інфекційних захворювань.

У тих країнах, де місцеві жителі висловлювали хоч якісь ознаки занепокоєння з приводу того, що евакуйовані можуть становити небезпеку, влада швидко, компетентно й зрозуміло пояснювала: з Уханя евакуйовували лише здорових людей, під час спостережного періоду медики дотримуються всіх заходів безпеки, жодних загроз немає.

Можливо, українцям важко зрозуміти, що владі можна й треба довіряти, бо там обов'язки виконують компетентні й відповідальні люди. Та попри це в кожного з нас має бути здоровий глузд, здатність і бажання знайти та обробити об'єктивну інформацію, а також співчуття, милосердя й любов до ближнього, бо саме вони роблять нас людьми.

кордоном потрапили в біду, можуть лише люди, в яких не залишилося нічого святого. Адже евакуйовані з Китаю — здорові люди й потребують не лікування, а двотижневого перебування в карантині».

Ця історія має навчити владу, рятувальників, медиків багатьох речей. Зокрема перед загрозою бактеріологічних викликів пригадати про забезпечені всім необхідним пересувні шпиталі. Вони лежать десь під пилом на складах, і їх протягом доби можна розгорнути на будь-якому військовому об'єкті.

Без сумніву, надзвичайна ситуація, що трапилася під час евакуації наших земляків із Китаю, варта того, щоб замислитися над нею. Які висновки зроблять з неї управлінці, покаже час. Але хотілося б, щоб більше такої ганьби Україна ніколи не зазнавала. А поки що і я, і тисячі інших людей ставлять собі запитання: «Хто ми, українці, після недавніх подій у Нових Санжарах?»

ПРОШУ СЛОВА!

Нові Санжари. Це що було?

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

Можна по-різному ставитися до подій, які відбувалися в четвер, коли українців евакуйовували з ураженого коронавірусом Китаю. Але головний підсумок, як на мене, той, що причетні до розбірок українці не склали тесту на зріле громадянське суспільство.

Здавалося б, потрібно було дякувати тим, хто організував повернення співвітчизників на батьківщину й показати гостинність, якою українці традиційно пишуться.

Аж ні! Спочатку (о диво!) жителі західних регіонів — Тернопільської, Рівненської, Волинської областей, а також Львова, де була можливість розмістити «китайських» українців на час карантину, продемонстрували мало не ворожість. І дали підстави засумніватися в щирому патріотизмі, який вони всіляко підкреслюють.

Вони й почали розкручувати той маховик нелюдського ставлення до пасажирів літака з Китаю, упередженості до дій влади, який набрав просто-таки звірячого вигляду в Нових Санжарах на Полтавщині.

У підсумку — палаючі шини, бійки та потерпілі і серед протестувальників, і поліцейських. І все це поєдналося у клубок, що видавався глумлінням з пам'яті постраждалих на Майдані. Бо саме цього дня країна відзначала сумний ювілей подій, що завершилися трагедією Небесної Сотні.

У непростій ситуації віддамо належне міністрові охорони здоров'я Зоряні Скалецькій, яка прийняла рішення залишитися разом з пасажирами літака з Китаю в Нових Санжарах на весь час їхнього перебування там. Її хай емоційний, однак цілком зрозумілий громадянський вчинок має заспокоїти людей, засвідчити безпечність перебування поряд з тими, хто в обсервації.

У загальнодоступній соціальній мережі Зоряна Скалецька написала, що прибулі з Китаю — «не чужі нам люди. Ми живемо в одній країні та мусимо дбати про їхнє здоров'я і безпеку. Прошу вас висловити їм слова підтримки і подяки за те, що вони погодилися провести в ізоляції два тижні задля безпеки нас усіх».

Міністр попросила вибачення у доньки, який наступного дня виповнювалося 10 років, за те, що не зможе бути поряд з нею і відсвяткувати її день народження. «Але так сталося, що мені треба бути цього дня не вдома».

У тому контексті дуже дивними і неприйнятними видаються коментарі, висловлені багатьма у тій самій соцмережі. Вони розглядають нестандартний вчинок міністра не як вияв її громадянської позиції, а як... втечу від реальності. Мовляв, треба було подбати про підготовку досконалих умов для приймання людей тощо.

Нонсенс! Коли вже роблять реальні кроки для безпеки людей, то ще щось комусь потрібно доводити! І кому? Зневір'ям, прискіпльцям? Чи, може, міністр винна в небажанні представників бунтівливої юрби солідаризуватися, дійти порозуміння з тими, хто прибув із коронавірусного Китаю? Хай ці питання залишаться риторичними. Відповідь на них зрозуміла.

В інформаційному відлунні довкола приїзду наших з Китаю можна розгледіти і прикрі наслідки кампанії, розгорнутої у світових ЗМІ. В її мало не істеричності не відставали й багато українських масмедіа, нагнітаючи ситуацію.

Споживачі цієї інформації, які керуються здоровим глуздом, сприймали її адекватно, усвідомлюючи, де справжня загроза, а де намагання творити сенсацію. Тим, кому не вистачає такого розуміння, доводиться лише поспівчувати. І побажати сприймати інформацію не лише вухами, а й розумом. Намагатися відокремити зерно від половини. Тоді було б зрозумілішим для них, що панікувати — це найгірша реакція з усіх можливих. Адже сум'яття, хаос ще ніколи не давали добрих наслідків.

Щоб не видаватися занадто суб'єктивним в оцінках, наведу кілька коментарів довкола новосанжарських подій, якими того зловісного дня рясніли соцмережі. Кожен оцінював у міру свого розуміння ситуації. Оскільки вони є у відкритому доступі, дозволимо собі, залишаючи поза увагою інтелектуальний рівень авторів, їхню громадянську зрілість, процитувати деякі.

«Людей, які приїхали з Китаю, на Полтавщині бояться? А розбивати вікна в автобусі, мітингувати без масок, іти на контактний конфлікт із ними — ні? Чи це екстремальний вид спорту в жителів Санжар? Ось тут, друзі, й видно рівень нашого українського інтелекту. Політична свідомість, сприйняття реального світу, розвиток, євроінтеграція. І виникає питання: а чому ми так погано живемо? Хто винен? То одразу й відповідь: ми ж самі й винні! Ми такі є!» — коментував у фейсбуці Олександр Сильченко.

«Екіпаж ризикнув і полетів, забрав усіх, а повернувшись, такий маразм побачив. Влада повернула наших громадян додому — це безпеліційно правильно і дискусіям не підлягає», — написав Віталій Грегор.

«У новинах — жахливі дикунські речі з перекириванням «мудрим народом» доріг, паленою гумою, істериками і мерзенними побажаннями туристам. Не хворим, яким просто треба пройти карантин. P.S. І на цьому тлі — радісне скавуління найогиднішої частини нашого суспільства — українофобів — і запаробірових, і місцевих колабораціоністів», — відгукнувся Костянтин Черкай.

«На Тернопільщині люди в китайських куртках організували блокпост, щоб не допустити евакуйованих з Китаю в місцевий санаторій. То ще щастя, що це трапилось у Китаї, а не в Польщі. Бо тоді половина Микулинець не пускала б додому другу половину Микулинець», — дорікнув «патріотам» Володимир Гевко.

Це вже справді не смішно, а сумно.

СОРОМНО...

Нехай страх не затуманює нашу людяність

Валерій МЕЛЬНИК,
заслужений журналіст України,
для «Урядового кур'єра»

Ганебне блокування автобусів, що везли на проходження карантину евакуйованих з Китаю наших земляків і 27 громадян інших країн, уже стало знаковою подією, яку активно обговорюють у ЗМІ, соціальних мережах, приватних розмовах.

Не знаю, що відчували ви, коли дивилися кадри зі спорудженими новосанжарцями барикадами, запаленими шинами, вибитими в автобусах вікнами. Я — пекучий сором. Навіть не сором — ганьбу. Адже так могли чинити лише в середньовіччя, коли будь-яку епідемію вважали незрозумілою карою Божою й у страху зачиняли ворота міст.

Напевне, немає у світі народу, який би настільки, як ми, українці, любив хвалити себе. За мудрість. За працелюбність. За походження. За патріотизм. За співочу мову. За любов до землі. За милосердність.

За... Таких «за» — десятки. Похвала, на відміну від хвалюватості, — справа добра. Особливо коли заслужена. То чому виходить: щоразу на чергових виборах, виявляється, ми «обрали не тих»? Чому по-справжньому працелюбними українці стають за кордоном, де власник просто не дасть сачкувати? Чому любимо говорити про патріотизм, а 7 мільйонів тим часом виїхали будувати світле майбутнє суцідом за кордон? Чому розповідаємо дітям добрі казки, а самі тим часом забули старий козацький принцип «сам умри, а товариша виручай»?

Чи не пора уже нам відмовитися від цієї хвалюватості? А натомість тверезо визнати, що без дотримання загальнолюдських цінностей, якщо хочете, Божих заповідей, ніколи не побудуємося духу і статусу хохла.

У нас під час війни, коли ворог уже в хаті, а кожне правдиве слово на вагу набою, кодують телевізійні канали і скорочують наклади проукраїнських газет. А як

же без них і без слова духовних пастирів виховувати людей, щоб вони навіть не думали про перепони на шляху тих, хто потребує допомоги і кого рятують?

«Нехай страх перед хворобою не затуманює наш розум і совість, нашу людяність! Не забуваймо слова Писання: «Хто каже: «Я люблю Бога», а брата свого ненавидить, той говорить неправду: бо той, хто не любить брата свого, якого бачить, як може любити Бога, Якого не бачить?» (1 Ін. 4: 20). Нехай Господь дасть усім нам як суспільству мудрість та витримку, збереже від пошесті згубної хвороби та від згубної ненависті й відчуження!» — нагадує давню мудрість предстоятель ПЦУ Єпіфаній.

«Такої ганьби, яка відбулася на Полтавщині, сучасний світ ще не бачив, — висловив думку хірург вищої кваліфікаційної категорії екскурівник профспілкової організації Луцької міської лікарні №2 Віктор Драченко. — Перешкоджати поверненню на батьківщину людей, котрі за

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Людина — головний пріоритет уряду

ПРОМІЖНИЙ ЗВІТ. Прем'єр наголошує, що основна стратегія виконавчої влади полягає в інвестуванні ресурсів у людський капітал

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Під час Години запитань до уряду у Верховній Раді Кабінет Міністрів в особі Прем'єра Олексія Гончарука прозвітував про підсумки роботи за останні п'ять місяців та окреслив плани на майбутнє.

Передусім Прем'єр наголосив, що в центрі уваги цього уряду завжди була і буде людина, її життя, здоров'я та інші потреби. А тому уряд наполегливо працює для досягнення макроекономічної стабільності, подальшого розвитку економіки, підвищення інвестиційної привабливості й поліпшення умов ведення бізнесу. Тому маємо стабільний обмінний курс гривні, рекордно низький рівень інфляції, зниження облікової ставки НБУ до 11%, а також просування України в міжнародних рейтингах.

«Економіка продовжує зростати швидше, ніж у Європі. У четвертому кварталі темпи знизилися, це правда, це спричинено абсолютною об'єктивними чинниками. Наприклад, у нас значно дешевший газ, ніж минулої зими, у нас набагато менше виробленої та спожитої електроенергії, вона дешевша, ніж минулої зими. Жовтень і листопад були невдалими з точки зору кон'юнктури зовнішніх

ринків для нашої промисловості», — сказав Прем'єр.

За його словами, корупцію на топ-рівні нині повністю подолано. Її, мовляв, більше немає ні в Офісі Президента, ні в Кабінеті Міністрів та Верховній Раді. Звісно, поки що, на жаль, вона залишається на середньому рівні, скажімо, на держпідприємствах. Але і з цим триває нещадна боротьба. І тому нашій країні починають довіряти. Маркерами довіри стала підтримка наших міжнародних партнерів, зокрема узгодження програми співпраці з Міжнародним валютним фондом.

Кабінет Міністрів планує навесні цього року провести аерофотозйомку всієї території України для оновлення державних кадастрів. «Це дасть змогу за допомогою програмних комплексів, програмного забезпечення проводити інвентаризацію та аналізувати наявні в Україні ресурси набагато швидше й ефективніше», — пояснив Прем'єр, додавши, що вперше в історії країни було об'єднано всі наявні кадастри. — Ви можете зараз на публічній кадастровій карті подивитися інформацію про земельну ділянку, надра, ліси, водні об'єкти тощо. Це значно зменшує маніпуляції».

Згадав Прем'єр і про Офіс протидії рейдерству, який уже успішно захищає пра-

Фото з сайту facebook.com/PMHoncharuk

ва власності: «Кожна людина, чиї права власності порушено, може сюди звернутися. Уряд реагуватиме миттєво».

«Відновлюємо й інфраструктуру. Знайшли переможців у конкурсах на концесію портів «Ольвія» та «Херсон». Це нові робочі місця, великі інвестиції в розвиток портів і міст. При цьому порти залишаються у власності держави. В «Ольвію» буде інвестовано 3,4 мільярда гривень за п'ять років, а «Херсон» отримає 300 мільйонів гривень за чотири роки», — зазначив Олексій Гончарук.

Основною стратегією уряду названо інвестицію

ресурсів у людський капітал. І починати потрібно з двох важливих речей: освіти й медицини. Усе дуже просто: освічена людина знає, що і як робити, а у здорової людини є сили й енергія це робити. Для цього створено 887 опорних шкіл, оновлено 20 тисяч перших класів Нової української школи. Відкрито 52 навчальні центри для профосвіти, запроваджено пілотний проєкт МОН у Вінниці, Одесі та Сумах, який передбачає фінансування закладів профосвіти коштом обласних бюджетів.

З 1 квітня розпочнеться другий етап медичної реформи: українці отримають

безоплатний гарантований пакет медпослуг — запроцює Програма медичних гарантій. «Ми готові до реформи, адже маємо в кожній області чіткий план того, як має перетворюватися медична система. МОЗ і Національна служба здоров'я працюють з регіонами для своєчасного старту другої ланки медичної реформи», — додав Олексій Гончарук.

Програма медичних гарантій містить первинну допомогу, екстрену, амбулаторно-поліклінічну — це послуги профільного лікаря, до якого направив сімейний лікар, стаціонарну, паліативну — обслуговування невиліковних хвороб (знеболення, допомога родинам пацієнтів, підтримка життєдіяльності, догляд за пацієнтом), медичну реабілітацію, медичну допомогу у зв'язку з пологами та реімбурсацію лікарських засобів («Доступні ліки»).

Прем'єр-міністр наголосив, що пріоритет його команди — надати соціальну підтримку всім, хто її потребує: «У 2020 році ми збільшили на 806,3 мільйона гривень допомогу одиноким пенсіонерам, котрі досягли 80-річного віку і потребують стороннього догляду. Це початок руху від найбільш вразливої категорії до інших, які потребують допомоги».

Він додав, що за останні пів року спільними зусил-

лями уряду вдалось зменшити суми у платіжках на опалення для людей до 30%: «Це завжди було одним з найважливіших питань, які українці порушували перед владою. І я можу сказати, що ми перший уряд, який зменшив платіжку для людей».

Прем'єр пояснив, що багато років ціна газу в країні була непрозорою та неринковою, тому сума у платіжках для населення тільки зростала. Завдяки проведеному в рекордно швидкі строки анбандлінгу Нафтогазу й укладеному новому транзитному договору впроваджено прозору модель формування ринкової ціни газу.

143 міста здійснили перерахунок у 21 області. Зменшення сум за грудень не було разовою акцією. Уряд працює, щоб у січні й лютому тенденція на зменшення платіжок тривала: «Наше завдання, щоб сума у платіжках була максимально низькою за підсумками всієї зими. Але вже в будь-якому разі вона буде істотно нижчою, ніж минулої».

Він припустив, що уряду потрібно краще комунікувати із суспільством. «Ми готуємо за кілька тижнів івент «стратегія розвитку», щоб детально поговорити, як за блоками вирішувати мему складні завдання, які перед нами стоять», — резюмував Прем'єр.

Санкції та кораблі НАТО здатні протистояти анексії Криму

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА. На початку травня Кремль може розпочати гарячі дії в Чорному морі біля окупованого Криму, який РФ перетворила на базу своєї оборонної промисловості

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Про це у Європарламенті під час засідання Парламентського комітету асоціації Україна — ЄС заявив український аналітик редактор інтернет-ресурсу BlackSeaNews Андрій Клименко. Таких висновків українські експерти дійшли на підставі останніх аналітичних досліджень, які проводить моніторингова група Інституту чорноморських стратегічних досліджень і редакції BlackSeaNews щодо російської економічної війни проти України в акваторії Чорного та Азовського морів.

Повзуча
окупація моря

Росія розпочала окупацію Азовського моря ще з 2017 року, коли було зведено арку незаконного Керченського мосту, висота якої дає змогу проходу суден не вищих за три десятки метрів. Після ін-

циденту з нападом російських спецпризначенців на українські судна поблизу Керченської протоки Росія почала кампанію із блокування проходження суден цією протокою в українські порти Азовського моря. У листопаді 2018 року судна були змушені очікувати по п'ять днів, щоб зайти в порти Маріуполя та Бердянська. На початок січня 2020-го цей термін становив близько 40 годин. До початку блокади вся процедура тривала від 5 до 7 годин.

Через російську блокаду Азовського моря 2018 року потужності лише Маріупольського порту, вантажообіг якого 2013-го становив 15,5 мільйона тонн, скоротилися на 62%, тобто до 5,9 мільйона тонн.

Проте на порти Азовського моря припадає лише 5% питомої ваги вантажообігу українських портів. Решту 95% відпрацьовують порти Чорного моря. Тому українські експерти впевнені, що провокація в Азовському мо-

рі стала своєрідним тренуванням для росіян, і у 2020 році вони спрямують свої сили на Чорне море. Якщо нині служба берегової охорони РФ мотивує затяжні огляди суден у Керченській протоці тим, що вони охороняють Керченський міст від терористів, то в Чорному морі вони робитимуть те саме під приводом охорони вкрадених в Україні вишок для видобутку нафти й газу на Чорноморському шельфі.

«Таких установок на шельфі десять, кожен охороняє гарнізон російського спецназу, кожна устаткована радарним оснащенням, відстань від них до Одеси — 70 кілометрів, до Криму — 120 кілометрів, — розповів Андрій Клименко. Він припускає, що саме тут Росія застосує ту саму модель, що й у Керченській протоці. — Ми бачимо, що в російських ЗМІ з'являються повідомлення, нібито на українських кораблях з Одеси можуть перебувати спецзагони, які хочуть

захопити газові вишки на шельфі».

Експерт додав, що Росія регулярно перекидає великі ділянки Чорного моря для проведення військових навчань, а Крим за шість років анексії перетворився на базу оборонної промисловості.

«З огляду на ці факти гаряча війна у Чорному морі видається реальною й може розпочатися після 9 травня, на хвилі патріотичного піднесення в Росії», — застеріг Андрій Клименко.

Економічний
тиск —
найдієвіша зброя

Щоб запобігти такому перебігу подій, слід об'єднати зусилля України, НАТО, США та ЄС. Експерти пропонують позначити на міжнародних навігаційних картах як закриту 12-мильну зону довкола Криму і звернутися до НАТО із проханням направити патрульні кораблі

в Азовське море, оскільки це відчутний чинник стримування Росії.

Україна має розірвати договір з Росією від 2003 року про використання Азовського моря як внутрішнього і провести там кордон, а міжнародні партнери мають підтримати цей крок. Проте найдієвішим методом у боротьбі з Росією за Крим залишаються економічні санкції. Через шість років анексії Криму санкції необхідно істотно доповнити й розширити, вважають у Києві.

«Те, що ЄС і досі дотримується санкційного режиму проти Росії, — диво», — заявила під час дискусії латвійська євродепутатка Сандра Калнієте. За її словами, друзі України в Європарламенті не сподівалися, що санкції продовжуватимуть рік у рік.

«Проте Росія нам допомагає, щоразу роблячи щось таке, що змушує країни ЄС продовжувати санкції», — зауважила Сандра Калнієте. Во-

на вважає, що варто думати, як переконати європейських лідерів реагувати на провокації Росії конкретними діями, а не лише заявами.

«Путін весь час випробовує нас, чи ми не спимо тут, чи не спрямували всю увагу на Сирію», — пояснила євродепутатка.

Литовський депутат Андрюс Кубілюс запропонував створити механізм постійного підрахунку збитків від російської окупації Криму Росією, нагадавши, що необхідною методологією володіють країни Балтії, які свого часу підраховували збитки від радянської окупації. На його думку, в Європарламенті слід створити робочу групу з питань територій, окупованих Росією.

Кримське питання наступного тижня обговорюватимуть під час сесії Європарламенту в Страсбурзі. Як повідомив «УК» представник України в ЄС Микола Точицький, триває підготовка тексту відпівідної резолюції.

ТОЧКА ЗОРУ

Микола ОПАРА,
професор кафедри
землеробства і агрохімії
ім. В.І. Сазанова Полтавської
державної аграрної академії,
для «Урядового кур'єра»

Віднедавна засоби масової інформації поширюють повідомлення про шведську політичну активістку Грету Тунберг, яка виступає за збереження довкілля і закликає людство вжити заходів, щоб зупинити глобальне потепління й запобігти кліматичній кризі. Питання, які вона порушує, надзвичайно актуальні. Але не до кінця обґрунтовані, і вирішення їх так, як вона пропонує, може призвести до неприємних наслідків. Зокрема для мене неприйнятний заклик: відмовимося від м'яса — більше вегета-ріанців — менше корів — менше метану в атмосфері. І ось чому.

Пересядемо
з автомобілів
на електрокари?

Згідно з даними Міжнародної продовольчої організації ООН (FAO), велика рогата худоба генерує 9,5% загального обсягу парникових газів, що потрапляють в атмосферу, передовсім метану. За добу кожна корова виробляє 300—500 л цього газу — така фізіологія тварини. Не думаю, що це так шкодить людині, довкіллю. Я народився і провів дитинство в селі на Черкащині, в якому було чотири великі череди корів. І нічого не відчував, жодного метану, люди були здоровими. Нині на Полтавщині у всіх категоріях господарств 117,9 тисячі голів корів, у 2000 році їх було 232,9 тисячі голів. І той метан, який вони виділяють, за шкідливості наскільки ньому середовищу не можна порівняти зі шкодою, якої завдає надмірне застосування хімічних засобів захисту рослин.

Грета закликає відмовитися від м'яса. Офіційна медицина, навпаки, акцентує на важливості його споживання для потреб людського організму. А перехід виключно на рослинну їжу призведе до банкрутства не тільки господарств, які займаються тваринництвом, а й тих, що вирощують кормові культури і зокрема кукурудзу. Відмова від тваринництва призведе до збільшення безробіття, залишить землю без основного органічного добрива — гною. Парникових газів, зокрема метану, стане менше, але й щасливих і здорових людей також.

Щоб потрапити із Швеції до США і виступити на Генеральній Асамблеї ООН, Грета протягом двох тижнів перетинала Атлантику на яхті із сонячними батареями з нульовим впливом на довкілля.

За оцінкою Міжнародної організації цивільної авіації ICAO, у 2018 році на більш ніж 38 мільйонах рейсів літали 4,3 мільярда людей. Масова відмова від авіаперельотів

У чому помиляється Грета Тунберг

АКТУАЛЬНО. Тваринництво ніколи не завдасть довкіллю тієї шкоди, якої йому завдають хімічні засоби захисту рослин

призведе передовсім до незручностей у пересуванні людей, від цього постраждають туристичний бізнес і економіка традиційно туристичних країн.

Грета не користується автомобілями, бо, за даними Міжнародної асоціації виробників автомобілів (OICA), у 2015 році на планеті налічувалося 947 мільйонів легкових автомобілів і 335 мільйонів одиниць комерційного транспорту, і пропонує перейти на електрокари. Виникає питання: що це дасть, адже й електрокари екологічно небезпечні. Людство поки що не розв'язало проблеми утилізації батарейок. Нині їх переробляють не більш як 5%, решту 95% (вони токсичні) зберігають власники.

Для виробництва електроенергії, якою заряджають електрокари, використовують традиційні корисні копалини, зокрема вугілля, якого в нас і так не вистачає.

Не забезпечать потреби в енергії й сонячні батареї, а також атомні електростанції з двох причин: перша — багатьом країнам вони недоступні, друга — небезпечні (приклад — Чорнобиль).

Грета правильно каже, що необхідно з дошкільного, а потім шкільного віку орієнтувати дітей на збереження довкілля, бережливе ставлення до всього суцього на землі. Проте вона ще не зрозуміла, мабуть, через юний вік — їй 16 років, що людство не може відмовитися від науково-технічного прогресу, ліквідувати велику рогату худобу, яка забезпечує його молочними і м'ясними продуктами. Адже це і зростання економіки, і продовольчого забезпечення населення. І якщо на терези поставити ці дві обставини, а також відмову від тва-

ринництва й автомобілів, то, мабуть, люди виберуть перше.

Глобальне потепління, грандіозна кліматична катастрофа, яку породило саме людство, — це біль не лише Грети, а й наш спільний. Мене як людину, усе трудове життя якої було пов'язане із сільським господарством і аграрною наукою, й більше частину аграрної спільноти турбує головне нині питання — доля нашого основного багатства, даного нам природою в користування, — землі.

Землю треба
обробляти,
а не експлуатувати

Всесвітньо відомий ґрунтознавець Василь Докучаєв ще 1890 року, досліджуючи ґрунти Полтавської губернії, писав: «Говорити про царя ґрунтів, основне наше багатство. Чорнозем нагадує нам арабського чистокровного коня, загнаного, забитого. Дайте йому відпочити, відновіть його сили, і він знову буде ніколи не обігнаним скакуном. Так само і з чорноземом: відновіть його зернисту структуру, і він знову даватиме незрівнянні врожаї».

Як же ми бережемо ґрунт, відновлюємо родючу силу? Тепер вміст гумусу в ґрунтах Полтавської області становить у середньому 3,53% (у 1890 році цей показник був 8,0—8,8%). Збільшити його вміст немає змоги, бо не вносимо в ґрунт основного органічного добрива — гною. Ми ігноруємо закон землеробства — науково обґрунтовану сівозміну. Маючи 1,74 тисячі гектарів ріллі в області, засіваємо майже 600 тисяч гектарів кукурудзою.

Озиму пшеницю сіємо по соняшнику, тваринництво, яким колись славилася Полтавщина, зведено нанівець, а зерно кукурудзи продаємо за кордон. А чому не продукти його переробки? Хто має з цього вигоду? Звісно, не товаровиробник. Різке зменшення поголів'я худоби, розорювання внаслідок нестачі державного контролю луків і пасовищ позбавляє можливості утримувати худобу в особистих селянських господарствах, знищує природні екосистеми. Надмірне вирощування просапних культур — кукурудзи, соняшнику, сої призводить до посилення водної й вітрової ерозії.

На жаль, багато хто не розуміє важливості лісів в умовах зміни клімату. Незаконне їх вирубування призводить до зменшення кількості кисню для людини, а також до зневоднення й опустелювання. Тільки за останні роки зона лісостепу в Україні зменшилася на понад 200 кілометрів, поступившись степу. Бездумно, по-хижацьки знищують лісосмуги, які мають надзвичайно важливе значення в захисті полів від суховіїв, різних негативних природних явищ. Усе це призводить до висихання боліт, ставків, обміління річок, значного зниження рівня підґрунтових вод. 60% земель у країні потребують зрошення.

За роки незалежності жоден уряд нічого не зробив, щоб запобігти наслідкам змін клімату, глобального потепління. Рішення, які ухвалювали на державному рівні з питань збереження родючості ґрунтів, дотримання сівозмін, не виконують. Ми забуваємо, що земля — це основа, на якій базується все: будівництво, транспорт, економіка, у ній корисні копалини.

Нині в нас одна проблема — ринок землі. Добре, якщо ринок у межах України. Якщо ж він пов'язаний з іноземцями, то продаж землі — це продаж усього, що на ній і в ній, а загалом це продаж держави. Ми знищимо село — коліску української нації.

Щодо ринку землі, то у керівні державні структури надходила велика кількість пропозицій із цього питання, але, на жаль, кардинально їх не враховано.

На землі потрібно працювати, а не експлуатувати її. А щоб успішно працювати в нинішніх умовах глобального потепління, в умовах дефіциту вологи, зберегти і примножити родючість наших українських чорноземів, необхідно: зменшити розорюваність земель, яка вже досягла неприпустимих масштабів; заліснити береги річок, непродуктивні піщані землі, крутосхили, адже ліси — це зелені легені.

Таке ставлення до них, як нині, призведе до виникнення смогів, які нещодавно накрили Україну, до того, що нашим нащадкам не буде чим дихати. Слід провести комплекс агротехнічних, протиерозійних заходів, відновити зрошувальні землі, створювати нові й реконструювати наявні (частково вже напівзнищені) лісосмуги, провести консервацію деградованих і малопродуктивних земель, розширювати площі органічного землеробства, створювати високопродуктивні посухостійкі сорти й гібриди сільськогосподарських культур.

Саме ці проблеми мають стати на всіх рівнях керівництва і по вертикалі, і по горизонталі. Земля в нас одна, і зберегти її багатою, родючою, прекрасно прийдешнім поколінням — наш святий обов'язок.

Замість стихійних сміттєзвалищ — парки і сквери

Роман ПАНЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ТРЕНД. Щороку в Україні утворюється більш як 20 тисяч стихійних сміттєзвалищ. А це тонни сміття, яке вбиває наше з вами життя, забруднює повітря, ґрунти й підземні води. Активісти руху за здорове довкілля крок за кроком відвоюють у розсадників бруду і хвороб нові території. У місті Золотоноша на Черкащині завдяки принциповій позиції громадян недавно ліквідували стихійне звалище за одним із великих магазинів у центральній частині міста. Тут вирубали чагарники й аварійні дерева, розрівняли землю. Як

розповів начальник управління житлово-комунального господарства Олександр Флоренко, з настанням весни на місці колишнього сміттєзвалища посадять кущі й дерева.

У Канівському районі вирішили ліквідувати стихійне сміттєзвалище, яке утворилося на лузі поблизу в'їзду в Ліпнявську об'єднану територіальну громаду. Розв'язання проблеми взяла під контроль райдержадміністрація.

На вирішення екологічних питань спрямували зусилля й учасники конкурсів мікрогрантів «Час діяти», що їх організовує благодійний фонд «Урожай — громаді». Завдяки таким курсам громади долучилися до лікві-

дації стихійних звалищ, окультурювання сільських джерел та водойм, широкого використання альтернативних джерел електроенергії.

Звалища, однак, виявилися дуже живучими. Як розповів працівник відділу молоді та спорту, культури та туризму ради Водяницької ОТГ Звенигородського району Дмитро Січка, на території громади недавно нарахували аж 19 смітників загальною площею 25 гектарів. Найбільший з них — у самому центрі села. Десятки разів його намагалися прибрати, навіть штрафами людей лякали. Однак справа не рухалася. Дмитро вирішив узяти все у свої руки й став автором проекту «Обла-

штування паркової зони та місця відпочинку шляхом ліквідації стихійного сміттєзвалища і багаторічних кущів на території колишнього колгоспу імені Чіковані». Спочатку реалізують пілотний проект, яким передбачено облаштувати паркову зону, встановити альтанки, висадити квіти, можливо, перетворити це місце на екологічний центр. Для цього вже одержали від благодійного фонду «Урожай — громаді» перші 50 тисяч гривень.

А в Катеринополі вирішили спробувати боротися із засміченням селища поліетиленовими пакетами шляхом виготовлення крафтових пакетиків зі звичайного паперу. Місцева біб-

ліотекарка Олена Адаменко взялася за втілення проекту «Діти — проти поліетилену». Як пояснили активісти, створення власними руками екологічної упаковки — справа нескладна. Можливо, діти швидше достукаються до дорослих? Після майстер-класів у школах райцентру за діло береться дитячий гурток. Перші пакетики виготовлять для хлібобулочних виробів, потім для інших продуктів.

— Коли справа піде, презентуємо пакетики в магазинах, аби зацікавити потенційного покупця. Можливо, це переконає власників крамниць зменшити використання поліетилену, — розповідає авторка проекту.

Фото з сайту ns-plus.com.ua

ЕКОЛОГІЯ

Одна торбинка замість тисячі шкідливих пакетів

ДОВКІЛЛЯ. Черкашанка Яніна Танцюра наполегливо втілює екологічний бізнес-проект, хоч труднощів на цьому шляху чимало

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Рух за припинення використання пластикових пакетів нині активно шириться світом. І хоч Україні він досягнув з деяким запізненням, то тут, то там з'являються відповідні ініціативи заміни поліетиленової тари. Верховна Рада недавно підтримала заборону пластикових пакетів. Нині відповідний закон готують до другого читання. Як альтернативу чимало активістів пропонують торговельним підприємствам та домогосподаркам торбинки багаторазового використання. Приміром, черкашанка Яніна Танцюра розробила бізнес-проект, щоб змінювати екологічну ситуацію і допомогти охочим перейти до користування безпечними торбинками. Уже понад чотири місяці вона виготовляє їх власноруч, нині до неї звертається дедалі більше замовників.

Освоюючи ази маркетингу

Живучи в Черкасах, Яніна часто відвідує село Мошни неподалік обласного центру, де орендує невеличке приміщення для майстерні. Чому саме в Мошнях? Це село завжди приваблювало її незвичайним колоритом, впливом якихось космічних сил. Можливо, тому й вирішила влаштувати тут майстерню.

За фахом вона юрист, слідчий, а коли пішла в декретну відпустку, стала шити дитячі іграшки. «Якось минулої весни ми з чоловіком повезли відходи на сміттєзвалище, — розповідає Яніна про початки свого захоплення. — Там на власні очі вперше у житті побачила, який це виклик для довкілля — гори утрамбованого технікою непотребу, жахливий запах і... пакети, ніби хижі птахи, кружляють у повітрі, доповнюючи апокаліптичну картину».

Уже наступного дня вона мала готувати грант у проекті ПрАТ «Миронівський хлібопродукт» «Село. Кроки до розвитку». Планувала представити

Фото Наталії КАУЗАК

Під час останнього етапу виробництва торбинки — нанесення зображення — виріб набуває вишуканого вигляду

конкурсній комісії зовсім іншу ідею, а тут ці пакети ніяк не давали спокою. Тож із наміру проводити дитячі майстер-класи і вчити малечу виготовляти іграшки ідея проекту несподівано навіть для самої Яніни трансформувалася в екологічну — пошиття екологічних торбинок.

«Під час навчання у школі бізнесу, де нам розповідали про ази маркетингу та написання бізнес-проектів, ідея остаточно перемогла і втілилася у реальні розрахунки. Конкурсній комісії розповіла про обидва наміри — майстер-класи для дітей і пошиття торбинок. Мабуть, завдяки моїй емоційності перевагу віддали торбинкам».

Бізнес без рожевих окулярів

На той час вона вже вміла непогано шити і мала досвід вибору постачальників тканин, знала про якості багатьох матеріалів. Шити навчилася сама — дуже хотілося досягти успіху. Навчання в бізнес-школі допомогло зняти з очей рожеві окуляри, адже раніше мріялося, що клієнти вишикуються в чергу і вона накриє торбинками всю Чер-

каську область. Коли починаєш планувати на папері, прив'язуєшся до конкретних обставин, зважуєш усі ризики, ілюзії розвіюються.

Однак в ідеї не розчарувалася: чітко знає, яке обладнання потрібне для розширення проекту, коло потенційних клієнтів. Попереду ще дуже багато роботи.

Спочатку все шила на побутовій машинці, а грант дав змогу придбати професійну техніку: вишивальну машинку, оверлок, термопрес, парогенератор, принтер та розкривальний ніж.

Чи не найважче було освоїти технологію нанесення зображень на тканину. Щиро кажучи, ніхто не хотів ділитися професійними таємницями. З тонкощами швейної справи допомогли подруги й інтернет, зверталася до різних фірм, аби вони надали зображення на еко-торбинки. А потім, коли під час виконання замовлення в одній із фірм побачила, як це роблять, і сама навчилася працювати з принтером та термопресом. Торбинку з обраною замовником картинкою можна зробити за пів години.

Тепер разом із помічниками набуває досвіду. Не все вдається одразу. При-

міром, непросто було з вишивкою, адже довелося адаптувати зображення до швейної машинки. Зрештою й це освоїла. Коли купувала обладнання, думала, що все буде просто. Нині Яніна освоює технологію й відзначає для себе, що кожна дрібниця потребує часу та зусиль.

Тканини закуповує в Києві. Основна — бязь, яка за рік у природних умовах під дією сонця, води й повітря має розкладатися. Іноді замовляють сумки для тривалого користування — тоді бере стійкіші тканини, але теж екологічні.

Вибір матеріалу в цьому проекті відіграє важливу роль — більшість торбинок у супермаркетах хоч і дешевші, проте зі штучних матеріалів, які не розкладаються у природних умовах. Яніна експериментувала: чи зменшить торбинка після прання? Який матиме вигляд після того, як нею кілька місяців користувалися? Зрештою знайшла найвдаліші зразки тканин. IT-компанія, яка замовляла торбинки, також перевіряла матеріал на якість і була задоволеною. А це один із чинників успіху: задоволений клієнт — гарна реклама серед його друзів.

На практиці усвідомила: для маркетингу й реклами не треба шкодува-

ОФІЦІЙНО

Міністерство енергетики та захисту довкілля України неодноразово наголошувало на необхідності якомога швидше обмежити використання пластикових пакетів. Недавно міністр Олексій Оржель звернувся до Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування із проханням пришвидшити розгляд законопроекту №2051-1 «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України», який ще з листопада минулого року перебуває там на розгляді до другого читання. Причини вагомі: збільшуються темпи забруднення пластиком довкілля та зростають території сміттєзвалищ. «Обмеження обігу пластикових пакетів — перша стадія ієрархії поводження з відходами, адже запобігатиме їх утворенню, — наголосив Олексій Оржель. — Законопроект пропонує усунення не наслідків, а причини проблеми».

ти ні зусиль, ні коштів. До того ж потрібні специфічні маркетингові знання, яких бракує більшості підприємців-початківців.

Є й питання щодо конкурентоспроможності виробів, зокрема цін. Київські фірми мають змогу запропонувати ціну нижчу, ніж у Яніни Танцюри, адже виготовляють великі обсяги продукції. Там роботу розділяють на частини: одна людина виготовляє ручки, інша — торбинки, третя займається виключно малюнком чи вишивкою. Проте у продукції Яніни є переваги.

Головне — віра у свою справу

Нестача досвіду, яку весь час відчуває, позначається на пошуку помічників. Не всі селяни хочуть офіційно працювати, адже кожному з них важлива субсидія на комунальні послуги. Була ідея взяти на роботу людей з інвалідністю. Але вони теж не поспішають влаштовуватися на роботу, бо тоді держава зніме з них певні дотації. Хочуть працювати й отримувати платню, але неофіційно, — такий варіант не влаштовує Яніну. Тож над цим питанням ще треба думати. Підприємець розуміє, що має делегувати підлеглим частину обов'язків, залишаючись організатором. Але в українських реаліях це непросто. Зізнається, що найняти людину, яка працювала б так, як вона сама, майже неможливо. Одна підлегла не витримувала темпу роботи, інша швачка хотіла надто велику зарплатню.

Знає, що все поступово владнається, але ж хочеться швидше. Надто що й мода на еко-торбинки завойовує й місто, і село. Дедалі більше городян свідомо обирають нешкідливу тару. У селі теж частенько приходять із замовленнями, але просять, щоб торбинка була не біла, а темна і з ширшими ручками — люди мислять практично. У місті ж навпаки, шукають елегантну річ.

Першу партію торбинок замовила IT-компанія, де працює подруга підприємці. 200 штук — це поки що найбільша партія. Були замовники з Києва, але більшість — із Черкас та області. За чотири місяці роботи тестувала сама себе: скільки витрачає часу на розкрій, пошиття, як прискорити нанесення зображень.

Нині разом з екоактивістами, які мають достатньо ділових зв'язків, просуває свій проект. Мотивує й позиція законодавців про майбутню відмову від поліетиленових пакетів. Засвоїла один із принципів успішного бізнесу: необхідно беззастережно вірити у справу, за яку взялася. Якщо сама не віриш, то й інші не повірять.

Її донькам, яким 9 і 4 роки, дуже подобається в сільській майстерні. Після міської квартири це зовсім інший світ. Старша вже цілком освоїла роботу на термопресі — скачує картинки з інтернету і копіює на різних тканинах. А ще допомагає, коли треба виконати термінове замовлення. Тягнеться до шиття.

На Миколаївщині ліквідовано злив стоків у Південний Буг

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

ВИМОГИ ВИКОНАНО. У селі Кінецьпіль Первомайського району ліквідовано розлив каналізаційних стоків, які потрапляли в річку Південний Буг. Повідомлення про скидання неочищених стічних вод у річку поблизу цього села було оприлюднено у фейсбуці. Для реагування на небезпечну ситуацію при обл-

держадміністрації створили комісію, яка оглянула каналізаційні мережі села, тимчасові очисні споруди і місця скидання стічних вод. Комісія підтвердила забруднення ґрунту стоками, які через переповнення тимчасових очисних споруд (трьох накопичувальних резервуарів) утворили котлован зі стічними водами. У разі змішування з джерельною водою ці стоки можуть перетікати в річку Південний Буг.

За підсумками роботи комісія надала рекомендації. Вона вимагає терміново повністю відкачати асепізаційними машинами стічні води, акумульовані в котловані біля тимчасових резервуарів-відстійників, вивезти на очисні споруди Первомайська. Слід у подальшому не допускати переливу стічних вод, забезпечити їх своєчасне відкачування і вивезення. Потрібно привести територію навколо тимчасових очисних спо-

руд до належного санітарного стану. На сьогодні рекомендації комісії виконано, розлив стоків ліквідовано, заварено патрубки аварійного скиду, територію тимчасових очисних споруд прибрано.

Як повідомили в управлінні екології та природних ресурсів Миколаївської облдержадміністрації, до накопичувачів стоки об'ємом 6—8 м³/добу надходять від чотирьох п'ятиповерхових будинків і дитячо-

го садка. Їх слід регулярно відкачувати асепізаційними машинами і вивозити. Старі очисні споруди в селі Кінецьпіль на підставі рішення виконкому сільської ради демонтовано і засипано. Сільрада уклала договір на розроблення робочого проекту «Будівництво каналізаційних локальних очисних споруд глибокої очистки закритого типу». Введення в дію нових очисних споруд заплановано на 2021 рік.

КУЛЬТУРА

Симфоніст ХХ сторіччя

ПОСТАТІ. З ім'ям Бориса Лятошинського пов'язаний розвиток одного з класичних жанрів в Україні

Степан ЛІСЕЦЬКИЙ,
кандидат мистецтвознавства,
для «Урядового кур'єра»

Борис Лятошинський, 125-річчя з дня народження якого музична спільнота відзначала у січні, — один з наймасштабніших українських композиторів ХХ ст. Його активна праця — створення музики та педагогічна діяльність у Київській консерваторії — тривала майже пів століття. За цей час митець написав велику кількість творів різних жанрів, випустив із класу композиції кілька десятків композиторів та музикознавців. З-поміж них Ігор Белза, Гліб Таранов, Ігор Шамо, Леонід Грабовський, Валентин Сильвестров, Леся Дичко, Євген Станкович, Іван Карабиць та інші.

Борис Лятошинський — великий симфоніст ХХ сторіччя. Він створив п'ять симфоній, концерт для фортепіано з оркестром, оркестрові поеми, сюїти, увертюри, камерно-інструментальні твори — тріо, кuartети, квінтети, п'єси для скрипки, фортепіано, дві опери, велику кількість романсів, багато хорів, обробок українських пісень. Композитор писав музику до театральних вистав та кінофільмів (трагедії «Ромео і Джульєтта» В. Шекспіра, кінофільмів «Григорій Сковорода», «Тарас Шевченко» тощо).

Народився Борис Лятошинський 3 січня 1895 року в Житомирі в інтелігентній родині. Батько Микола Леонітович був істориком, займався наукою, обіймав посаду директора гімназії. Мати грала на фортепіано і співала. Музичні здібності в сина виявилися дуже рано. 1913-го після закінчення Житомирської гімназії Борис вступив до Київського університету на юридичний факультет. Він готувався до вступу в Київську консерваторію. 1914 року він став студентом класу професора Рейнгольда Глієра — киянина, німця за національністю. Тоді вступив на композицію і Лев Ревуцький.

У 1919 році Борис Лятошинський став педагогом Київської консерваторії. Почалася активна творча і педагогічна діяльність митця. Важливим твором для української симфонічної музики стала «Увертюра на чотири українські теми» (1926). Твір було подано на всеукраїнський конкурс, де його відзначено першою премією разом із симфонією №2 Лева Ревуцького. В «Увертюрі» Лятошинський поставив собі за мету відтворити образний зміст, пов'язаний з епосом, героїкою давніх часів Київської Русі. У творі завдяки яскравим музичним темам відчувається велич княжого війська, подвигів воїнів, які захищали руську землю від половецьких набігів, урочистість прийомів у палацах володарів Києва. Цей твір

Творча праця композитора та педагогічна діяльність у Київській консерваторії тривала майже пів століття

складається із вступу і трьох розділів сонатної форми.

У доробку митця є ще кілька творів на історичну тематику: опера «Золотий обруч» про боротьбу українського (руського) народу з татаро-монголами у середині XIII ст., симфонія №5, образно-емоційним змістом близька до «Увертюри» на чотири українські теми». У симфонії Лятошинський викорис-

тав інтонаційно-ритмічні й жанрові особливості билін.

У 1930-ті роки композитор написав симфонію №2, оперу «Щорс», «Урочисту кантату» на слова Максима Рильського, романси, «Десять обробок українських народних пісень» для голосу з фортепіано. У це десятиліття Борис Лятошинський оркестрував твори Миколи Лисенка та Рейнгольда Глієра, зо-

крема оперу «Тарас Бульба», балет «Червона квітка».

Під час Другої світової війни й окупації України композитор перебував у Саратові, де співпрацював з Українською радіостанцією імені Тараса Шевченка, звідки робив радіопередачі й концерти української музики, які транслювали на окуповані українські землі.

У цей період Борис Лятошинський написав «Український квінтет», тріо №2 для фортепіано, скрипки та віолончелі, струнний кuartет №4, романси, фортепіанні твори, створив багато обробок українських народних пісень.

Повернувшись до Києва, активно писав музику, працював на педагогічній ниві, брав участь в музично-громадській роботі.

Довоєнний період (1920—1941) і повоєнний (1945—1968) майже однакові за часом, але у другому періоді композитор створив більше музики, і вона значно вагоміша. Це симфонії №3, 4, 5, симфонічна поема «Гражина», велика кількість хороших творів без супроводу, багато романсів, музика до театральних вистав і кінофільмів.

Борис Лятошинський — народний артист України, лауреат Державної премії імені Т. Шевченка та інших нагород. Його музику постійно виконують, досліджують, на ній вчать покоління українських музикантів.

«Яке це щастя — просто жити»

КНИГОЗБІРНЯ «УК». Такого гасла дотримується патріарх української пісенної творчості Вадим Крищенко

Михайло
БАЛТЯНСЬКИЙ,
заслужений журналіст
України,
для «Урядового кур'єра»

«Звичайний поет, — заявляє він, — не долучений до творення правових указів та рішень. Використовую те, що в мене від Бога. Гадаю, моя пісня, мій віршований рядок теж можуть огорнути людей пломенем єднання в українському дусі».

Тримаю в руках нову книжку Вадима Крищенка зі зворушливою назвою «Що на серце лягло». Вражає її образне оформлення. На першій сторінці палітурки — розгорнута книжка, а з неї відриваються сторінки, перетворюючись на білокрилих птахів, що летять у небо. Наче це вірші й пісні поета летять до людей. А на зворотному боці під портретом автора на золотавому сувої сповідальні слова:

Шукав пахкі слова,
Клав на музичні крила —
І на чийсь вуста лягли
мої пісні.
...До мене теж прийшла
Питань пора щемлива:
«То чи даремно жив?
Даремно жив чи ні?»

Нова книжка Вадима Крищенка — своєрідний життєвий самозвіт і самоаналіз. Чіткі самозапитання, відповіді на які автор

хоче почути не лише від себе, а й від людей. І мовлене не піддається сумніву. Ти береш його на віру, мимоволі застосовуєш до себе.

Автор, який залишається вірним традиційній манері поетичного письма, без закручень і штучного ускладнення пише про те, як нелегко Україна стає на ноги, які страждання приносить війна, розпочата,

здавалося б, «добрим суспідом», як важко правда перемагає кривду на своїй землі.

Вірши поетові й хочеш іти з ним в одному строю, коли він пише:

Вже оте пережив,
Що боліло, страшило,
лякало.
Мінне поле утрат
І мене не минуло чомусь.
На собі відчував

Смерті темне і зле
покривало.
Не упав, не пропав
І нікого уже не боюсь.
Хоч від хліба життя
Залишилися крихти
дрібненькі:

Був колись молодим,
А зробився неначе дідусь.
Знов хтось хоче
страшити
І під вухом вороже
продзвенівав:

Не силкуйся! Дарма! —
Я нікого уже не боюсь.
Лиш тривогу одну
Я до власного серця
приклею:

Щоб жила у добрі
Україна, моя давня Русь.
Тож її бережім,
Будьмо в помислах
й діях із нею,

Щоб сказати усім:
Я нікого уже не боюсь!

Книжка складається з окремих розділів: «Звук поетичної сурми», «Поетичні репортажі», «Одвічна загадка життя», «Видива у вікні природи», «Не біймося мовить про любов», «Дитяча сторінка», «Іскорки осіннього вогнища». І для кожного з них автор знаходить, як на мене, високохудожнє і змістовне наповнення.

Мені лягають на душу щирі й болючі вірші «Українське братство», «Життєві віхи», «Просто жити», «Нам треба вірити Україні» та ще «Слово убитого солдата», «Вдови», «Отямтесь, люди».

Отямтесь, люди,
наберіться сили
І підійміть похилене
плече.
Нехай у ваших
пересохлих жилах
Знов кров козацька гордо
потече!

Поет рішуче нагадує всім нам бути зіркішими, не бездумно будь-кому довіряти свою долю, яка потім болем і слізьми обиліється. У дусі праведного гніву Великого Кобзаря звучить вимога мудро-го вибору правителів країни у хрестоматійному вірші «Прийдіть, апостоли добра»:

Прийдіть, апостоли
добра,
І сядьте у державні
крісла.

Сурма геніального Володимира Сосюри відлунює в афористичних рядках Вадима Крищенка:

Любіть Україну —
Не тільки про це
говорити,
Бо слово красиве
Ховає, бува, каламуть.
У справжній любові
Сховались свої колорити.
Про справжність її
Тільки вчинки твої
доведуть.

Пронизливо гострий, публіцистично піднесений і дошкульно викривальний вірш «Роздуми про Правду», безперечно, належить

до розряду програмних. Різкий докір жбурляє поет сучасникам, які слухняно мовчать, «очима кліпаючи лиш», розуміючи, що з такою позицією їм ніяк не вибратися з болота неправди.

Хоч знає кожний,
Що жити без Правди
нам не можна.
Бо тільки в Правді
робилося ми
Не комахиною, а людьми.

У новій книжці Вадима Крищенка вкотре з незмінною силою виявляється традиційна особливість його творчості — лагідна пісенність поетичного рядка. Читаєш вірші «Намалюю маму», «Забутий лист», «Танго дощу» і в кожному чуєш заковану мелодію.

Поет подає і цікаві зразки прози: невеличкі новели, етюди, спомини. Куценко, здається, новела «Грішниця», а ніби прочитав великий роман. Автор вміє в осядливих словах вмістити багато інформації, необхідної в наш поспішливий вік.

«Що на серце лягло» — не просто черговий підсумок творчих доробків, а вагомий, унікальний подарунок читачам і собі до 85-річчя, яке Вадим Крищенко відзначатиме 1 квітня 2020-го. А через тиждень після Великодня в Національному палаці культури «Україна» відбудеться його ювілейний вечір. Творча муза видатного поета-пісняра не знає спочину.

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких Указів Президента України

З метою підвищення ефективності роботи Офісу Президента України **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

1. Внести до Указів Президента України такі зміни:
  - 1) у статті 2 Указу Президента України від 20 червня 2019 року № 417 «Питання забезпечення діяльності Президента України» абзац «Департамент доступу до публічної інформації» виключити;
  - 2) у статті 1 Указу Президента України від 20 серпня 2019 року № 606 «Про забезпечення доступу до публічної інформації в допоміжних органах, створених Президентом України» слова «Департамент доступу до публічної інформації» замінити словами «Департамент з питань звернень громадян».
2. Керівнику Апарату Офісу Президента України здійснити заходи, що випливають із цього Указу.
3. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

м. Київ
14 лютого 2020 року
№ 54/2020

Президент України В. ЗЕЛЕНСКИЙ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 12 лютого 2020 р. № 102
Київ

Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються.
2. Ця постанова набирає чинності через шість місяців з дня її опублікування, крім:
  - підпункту 1 пункту 1, пункту 2, підпункту 1 пункту 3, підпункту 1 пункту 4, підпункту 1 пункту 5, пункту 6, підпункту 1, абзаців четвертого та шостого підпункту 2 пункту 7, підпункту 1, абзацу дев'ятого підпункту 2 пункту 8, підпункту 1 пункту 9, підпункту 1 пункту 11, пункту 12, підпункту 1 пункту 13 змін, затверджених цією постановою, які набирають чинності з дня опублікування цієї постанови;

абзацу другого підпункту 2 пункту 9 змін, затверджених цією постановою, який набирає чинності одночасно з постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 771 «Про затвердження Технічного регламенту засобів індивідуального захисту» (Офіційний вісник України, 2019 р., № 70, ст. 2457).

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 12 лютого 2020 р. № 102

ЗМІНИ.

що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України

1. У постанові Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 62 «Про затвердження Технічного регламенту безпеки машин» (Офіційний вісник України, 2013 р., № 9, ст. 344; 2018 р., № 56, ст. 1969):
  - 1) у пункті 2 постанови слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства»;
  - 2) у Технічному регламенті безпеки машин, затвердженому зазначеною постановою:
    - у пункті 2:
      - в абзаці п'ятому підпункту 1 слова і цифру «в абзаці п'ятому підпункту 2» замінити словами і цифрами «у підпункті 2¹»;
    - у підпункті 2:
      - в абзаці третьому слова «знімне обладнання або» замінити словом «знімні»;
      - абзац п'ятий виключити;
    - доповнити пункт підпунктом 2¹ такого змісту:
      - «2¹) незавершена машина — сукупність вузлів, яка є майже машиною, але самостійно не може виконувати конкретну функцію. Система приводу машини є незавершеною машиною. Незавершена машина призначена тільки для вбудовування або з'єднання з іншою машиною або з іншою незавершеною машиною чи устаткуванням, разом утворюючи машину, на яку поширюється дія цього Технічного регламенту»;
    - у підпункті 3:
      - абзац другий після слів «торговельною маркою» доповнити словами «(знаком для товарів і послуг)»;
    - абзац п'ятий викласти в такій редакції:
      - «гармонізований європейський стандарт — європейський стандарт, прийнятий на основі запиту Європейської Комісії для застосування законодавства Європейського Союзу щодо гармонізації»;
    - в останньому абзаці слова «технічна специфікація.» виключити;
    - пункт 3 доповнити абзацом такого змісту:
      - «незавершені машини.»;
    - в абзаці першому пункту 8 слова «, крім незавершеної машини,» виключити;
    - пункт 11 викласти в такій редакції:
      - «11. Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.
    - Відповідність машини національним стандартам, які включені до переліку національних стандартів, або їх частинам надає презумпцію відповідності такої машини тим суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я цього Технічного регламенту, що охоплюються такими стандартами або їх частинами.»;
    - у назві розділу «Процедура оцінки відповідності машини, крім незавершеної машини» слова «, крім незавершеної машини» виключити.
  2. У пункті 2 постанови Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 607 «Про затвердження Технічного регламенту щодо плашок, які використовуються як мірні ємності» (Офіційний вісник України, 2015 р., № 69, ст. 2268) слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства».
  3. У постанові Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1062 «Про затвердження Технічного регламенту щодо неавтоматичних зважувальних приладів» (Офіційний вісник України, 2015 р., № 102, ст. 3524):
    - 1) у пункті 2 постанови слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства»;
    - 2) у Технічному регламенті щодо неавтоматичних зважувальних приладів, затвердженому зазначеною постановою:
      - у пункті 3:
        - підпункт 3 після слів «торговельною маркою» доповнити словами «(знаком для товарів і послуг)»;
      - підпункт 5 викласти в такій редакції:
        - «5) гармонізований європейський стандарт — європейський стандарт, прийнятий на основі запиту Європейської Комісії для застосування законодавства Європейського Союзу щодо гармонізації»;
      - у пункті 36:
        - абзац перший викласти в такій редакції:
          - «36. Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.»;
        - в абзаці другому слово «передбачені» замінити словом «охоплені».
      4. У постанові Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1067 «Про затвердження Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання» (Офіційний вісник України, 2015 р., № 102, ст. 3526):
        - 1) у пункті 2 постанови слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства»;
        - 2) у Технічному регламенті низьковольтного електричного обладнання, затвердженому зазначеною постановою:
          - у пункті 3:

- абзац четвертий після слів «торговельною маркою» доповнити словами «(знаком для товарів і послуг)»;
- абзац шостий викласти в такій редакції:
  - «гармонізований європейський стандарт — європейський стандарт, прийнятий на основі запиту Європейської Комісії для застосування законодавства Європейського Союзу щодо гармонізації»;
- абзац перший пункту 34 викласти в такій редакції:
  - «34. Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.».
5. У постанові Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1077 «Про затвердження Технічного регламенту з електромагнітної сумісності обладнання» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 2, ст. 72; 2018 р., № 56, ст. 1969):
  - 1) у пункті 2 постанови слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства»;
  - 2) у Технічному регламенті з електромагнітної сумісності обладнання, затвердженому зазначеною постановою:
    - у пункті 3:
      - підпункт 2 викласти в такій редакції:
        - «2) виробів авіаційної техніки, на які поширюється дія Повітряного кодексу України та які призначені виключно для використання у повітрі, а саме: повітряні судна, крім безпілотних повітряних суден, та призначені для них двигуни, гвинти, деталі та обладнання, що не потребує встановлення на борту повітряного судна (будь-який прилад, обладнання, механізм, апаратура, додаткове пристосування, програмне забезпечення чи допоміжний пристрій, що розміщується експлуатантом на борту повітряного судна, не є його частиною і використовується або призначений для використання під час експлуатації або управління повітряним судном, підтримки виживання пасажирів або здатні вплинути на безпечну експлуатацію повітряного судна);
      - безпілотні повітряні судна та призначені для них двигуни, гвинти, деталі та обладнання, що не потребує встановлення на борту безпілотного повітряного судна, конструкція яких сертифікована відповідно до статті 13 Повітряного кодексу України, які призначені для роботи лише на частотах, розподілених згідно з регламентами радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку для захищеного авіаційного використання»;
    - підпункт 2¹ виключити;
  - у пункті 6:
    - підпункт 4 після слів «торговельною маркою» доповнити словами «(знаком для товарів і послуг)»;
  - підпункт 6 викласти в такій редакції:
    - «6) гармонізований європейський стандарт — європейський стандарт, прийнятий на основі запиту Європейської Комісії для застосування законодавства Європейського Союзу щодо гармонізації»;
  - підпункт 15 після слова «включаючи» доповнити словом «калібрування.»;
  - останній абзац після слів «наведеному у» доповнити словами «Повітряному кодексу України.»;
- абзац перший пункту 38 викласти в такій редакції:
  - «38. Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.».
6. У пункті 3 постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1193 «Про затвердження Технічного регламенту щодо деяких товарів, які фасують за масою та об'ємом у готову упаковку» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 10, ст. 441) слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства».
7. У постанові Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 р. № 94 «Про затвердження Технічного регламенту законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 16, ст. 624):
  - 1) у пункті 2 постанови слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства»;
  - 2) у Технічному регламенті законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, затвердженому зазначеною постановою:
    - пункт 43 викласти в такій редакції:
      - «43. Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.»;
    - у пункті 44 слово «також» виключити, а слово «Мінекономрозвитку» замінити словом «Мінекономіки»;
    - пункт 45 після слова і цифри «додатку 2» доповнити словами «, які охоплюються такими стандартами та технічними специфікаціями чи їх частинами»;
  - у пункті 92 слово «Мінекономрозвитку» замінити словом «Мінекономіки»;
  - підпункт 5 пункту 3 додатка 3 до Технічного регламенту після слів «переліку національних стандартів» доповнити словами «для цілей застосування Технічного регламенту».
8. У постанові Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 163 «Про затвердження Технічного регламенту засобів вимірювальної техніки» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 21, ст. 830):
  - 1) у пункті 2 постанови слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства»;
  - 2) у Технічному регламенті засобів вимірювальної техніки, затвердженому зазначеною постановою:
    - підпункт 5 пункту 4 після слів «торговельною маркою» доповнити словами «(знаком для товарів і послуг)»;
    - у пункті 10 слово і цифру «таблиці 1» замінити словом «таблицею»;
    - у пунктах 19, 20 і 28 цифри «31» замінити цифрами «32»;
    - у пунктах 21, 29 і 36 цифри «32» замінити цифрами «33»;
    - пункт 42 викласти в такій редакції:
      - «42. Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.
    - Відповідність засобів вимірювальної техніки стандартам з переліку національних стандартів або їх частинам надає презумпцію відповідності таких засобів вимірювальної техніки суттєвим вимогам, установленим у додатку 1, та вимогам, установленим відповідно у додатках 3—12, які охоплюються такими стандартами чи їх частинами.»;
    - у пункті 43 слово «Мінекономрозвитку» замінити словом «Мінекономіки»;
  - розділ «Акредитовані випробувальні лабораторії виробників» викласти в такій редакції:
    - «Акредитовані внутрішні органи з оцінки відповідності виробників
  82. Акредитований внутрішній орган з оцінки відповідності виробника (далі — акредитований внутрішній орган) може бути залучений для провадження діяльності з оцінки відповідності на підприємствах, в установах, організаціях (далі — підприємство), частиною яких він є, з метою виконання процедур оцінки відповідності, встановлених у пунктах 7—13 (модуль А2) і пунктах 30—35 (модуль С2) додатка 2. Акредитований внутрішній орган повинен бути відокремленим підрозділом підприємства та не повинен брати участі у розробленні, виробництві, постачанні, встановленні, використанні чи обслуговуванні засобів вимірювальної техніки, які він оцінює.
  83. Акредитований внутрішній орган повинен відповідати таким вимогам:
    - 1) бути акредитованим національним органом з акредитації або національним органом з акредитації іншої держави;
    - 2) акредитований внутрішній орган та його персонал повинні мати визначене місце в організаційній структурі підприємства та використовувати такі методи звітування в межах підприємства, частиною якого є зазначений орган, що забезпечують їх неупередженість і демонстрацію цієї неупередженості відповідному національному органу з акредитації;
    - 3) акредитований внутрішній орган та його персонал не повинні бути відповідальними за розроблення, виготовлення, постачання, встановлення, експлуатацію або обслуговування засобів вимірювальної техніки, які вони оцінюють, та провадити будь-яку діяльність, яка могла б суперечити незалежності або добросовісності їх суджень стосовно діяльності з оцінки відповідності;
    - 4) акредитований внутрішній орган повинен надавати свої послуги виключно підприємству, частиною якого він є.
  84. Акредитований внутрішній орган не підлягає призначенню. Підприємство, частиною якого є акредитований внутрішній орган, або національний орган з акредитації повинні надавати органу, що призначає, за його запитом інформацію про акредитацію відповідного акредитованого внутрішнього органу.»;
  - у пункті 92 слово «Мінекономрозвитку» замінити словом «Мінекономіки»;

- у додатку 2 до Технічного регламенту пункт 10 викласти в такій редакції:
  - «10. З метою оцінювання якості внутрішнього контролю засобів вимірювальної техніки за вибором виробника акредитований внутрішній орган з оцінки відповідності виробника (далі — акредитований внутрішній орган) або призначений орган з оцінки відповідності (далі — призначений орган) проводять перевірки засобів вимірювальної техніки або доручають їх проведення через довільні інтервали часу, визначені таким акредитованим внутрішнім органом або призначеним органом, з урахуванням, зокрема, технологічної складності виготовлення засобів вимірювальної техніки та обсягів виробництва. Достатня вибірка зразків готових засобів вимірювальної техніки, відібраних акредитованим внутрішнім органом або призначеним органом у місці виготовлення та перед введенням засобів вимірювальної техніки в обіг, повинна бути досліджена шляхом проведення випробувань, передбачених відповідними частинами національних стандартів з переліку національних стандартів для цілей застосування Технічного регламенту, відповідність яким надає презумпцію відповідності засобів вимірювальної техніки (далі — перелік національних стандартів), та/або нормативними документами Міжнародної організації законодавчої метрології, та/або еквівалентних випробувань, передбачених іншими відповідними технічними специфікаціями, з метою перевірки відповідності засобів вимірювальної техніки відповідним вимогам Технічного регламенту. У разі відсутності такого національного стандарту або нормативного документа Міжнародної організації законодавчої метрології акредитований внутрішній орган або призначений орган приймає рішення щодо випробувань, які повинні бути проведені.
- У разі коли кількість відповідних засобів вимірювальної техніки у вибірці не відповідає прийнятному рівню якості, акредитований внутрішній орган або призначений орган повинен вжити відповідних заходів.»;
- в абзаці першому і другому пункту 32 слова «випробувальна лабораторія» в усіх відмінках замінити словами «акредитований внутрішній орган» у відповідному відмінку, а слово «такую» виключити.
9. У постанові Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1055 «Про затвердження Технічного регламенту обладнання та захисних систем, призначених для використання в потенційно вибухонебезпечних середовищах» (Офіційний вісник України, 2017 р., № 8, ст. 236):
  - 1) у пункті 2 постанови слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства»;
  - 2) у Технічному регламенті обладнання та захисних систем, призначених для використання в потенційно вибухонебезпечних середовищах, затвердженому зазначеною постановою:
    - в абзаці п'ятому пункту 3 слова і цифри «постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2008 р. № 761 (Офіційний вісник України, 2008 р., № 66, ст. 2216)» замінити словами і цифрами «постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 771 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 70, ст. 2457)»;
    - у пункті 4:
      - абзац шостий після слів «торговельною маркою» доповнити словами «(знаком для товарів і послуг)»;
    - абзац восьмий викласти в такій редакції:
      - «гармонізований європейський стандарт — європейський стандарт, прийнятий на основі запиту Європейської Комісії для застосування законодавства Європейського Союзу щодо гармонізації»;
    - абзац перший пункту 38 викласти в такій редакції:
      - «38. Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.»;
    - у третьому реченні абзацу третього пункту 5 додатка 4 до Технічного регламенту слова і цифру «в абзаці сьомому пункту 4» замінити словами і цифрами «у підпункті 3 пункту 3»;
    - у третьому реченні абзацу третього пункту 5 додатка 7 до Технічного регламенту слова «в абзаці шостому» замінити словами «в абзаці четвертому».
  10. У Технічному регламенті обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 139 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 24, ст. 683):
    - у пункті 8:
      - підпункт 6 після слів «торговельною маркою» доповнити словами «(знаком для товарів і послуг)»;
    - підпункт 8 викласти в такій редакції:
      - «8) гармонізований європейський стандарт — європейський стандарт, прийнятий на основі запиту Європейської Комісії для застосування законодавства Європейського Союзу щодо гармонізації»;
    - у пункті 46:
      - абзац перший після слів «переліку національних стандартів» доповнити словами «для цілей застосування цього Технічного регламенту»;
      - абзац другий замінити абзацами такого змісту:
        - «Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.
    - Відповідність матеріалів, компонентів і електричного та електронного обладнання стандартам з переліку національних стандартів або їх частинам надає презумпцію відповідності таких матеріалів, компонентів і електричного та електронного обладнання вимогам пунктів 9—11 цього Технічного регламенту, які охоплюються такими національними стандартами чи їх частинами.».
  11. У постанові Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2018 р. № 151 «Про затвердження Технічного регламенту безпечності іграшок» (Офіційний вісник України, 2018 р., № 23, ст. 805):
    - 1) у пункті 5 постанови слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства»;
    - 2) у Технічному регламенті безпечності іграшок, затвердженому зазначеною постановою:
      - у пункті 4:
        - абзац четвертий після слів «торговельною маркою» доповнити словами «(знаком для товарів і послуг)»;
      - абзац шостий викласти в такій редакції:
        - «гармонізований європейський стандарт — європейський стандарт, прийнятий на основі запиту Європейської Комісії для застосування законодавства Європейського Союзу щодо гармонізації»;
      - пункт 40 викласти в такій редакції:
        - «40. Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.
      - Відповідність іграшки стандартам з переліку національних стандартів чи їх частинам надає презумпцію відповідності такої іграшки вимогам щодо безпечності, встановленим у пунктах 33—35 цього Технічного регламенту та додатку 2, охоплених цими стандартами або їх частинами.».
    12. У пункті 2 постанови Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 536 «Про затвердження Технічного регламенту рухомого обладнання, що працює під тиском» (Офіційний вісник України, 2018 р., № 55, ст. 1921) слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства».
    13. У постанові Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 814 «Про затвердження Технічного регламенту приладів, що працюють на газоподібному паливі» (Офіційний вісник України, 2018 р., № 80, ст. 2659):
      - 1) у пункті 2 постанови слова «Міністерству економічного розвитку і торгівлі» замінити словами «Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства»;
      - 2) у Технічному регламенті приладів, що працюють на газоподібному паливі, затвердженому зазначеною постановою:
        - у пункті 6:
          - абзац шостий після слів «торговельною маркою» доповнити словами «(знаком для товарів і послуг)»;
        - абзац дев'ятий викласти в такій редакції:
          - «гармонізований європейський стандарт — європейський стандарт, прийнятий на основі запиту Європейської Комісії для застосування законодавства Європейського Союзу щодо гармонізації»;
        - у пункті 40:
          - абзац перший викласти в такій редакції:
            - «40. Перелік національних стандартів для цілей застосування цього Технічного регламенту (далі — перелік національних стандартів) затверджується та оприлюднюється відповідно до закону.»;
          - в абзаці другому слово «приладу» замінити словом «приладів».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

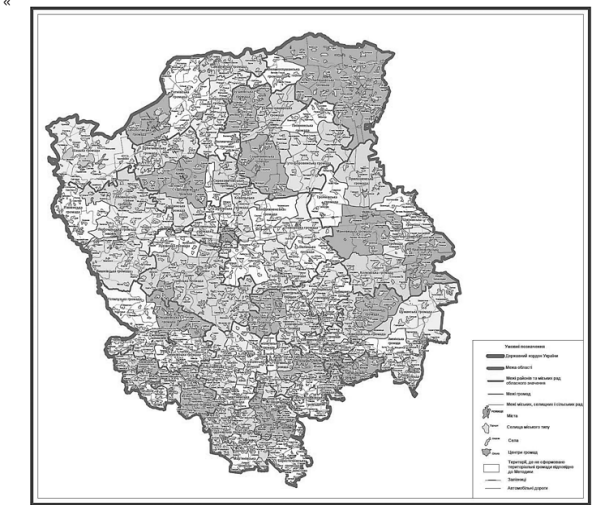
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 12 лютого 2020 р. № 124-р
Київ

Про внесення змін до перспективного плану формування територій громад Волинської області

Внести до перспективного плану формування територій громад Волинської області, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 993 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 78, ст. 2622; 2017 р., № 53, ст. 1616), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК
ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 12 лютого 2020 р. № 124-р
ЗМІНИ,
що вносяться до перспективного плану формування
територій громад Волинської області

1. Графічну частину (карта Волинської області) викласти в такій редакції:

2. У переліку спроможних територіальних громад Волинської області:
1) у графі «Назва територіальних громад, що входять до складу спроможної територіальної громади»:

у позиції «Горохівська 720810100 м. Горохів» графу викласти в такій редакції:
«Горохівська
Галичанська
Журавниківська
Квасівська
Лемешівська
Мирківська
Печиховцівська
Підберезівська
Пірванченська
Рачинська
Скобелківська
Скригівська
Терешківцівська
Холонівська»;

2) доповнити перелік такою позицією:

«Мар'янівська 720855400 смт Мар'янівка Мар'янівська Бранівська Бужанівська Цегівська Горохівський район».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

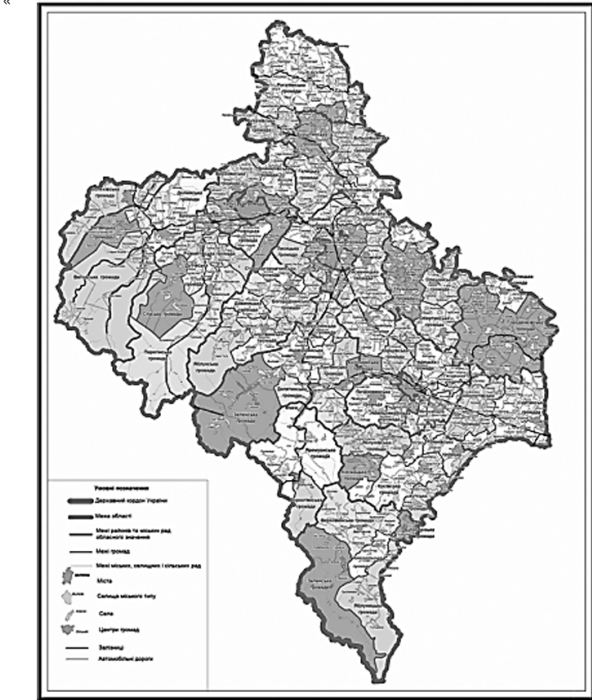
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 12 лютого 2020 р. № 125-р
Київ

Про внесення змін до перспективного плану формування територій громад Івано-Франківської області

Внести до перспективного плану формування територій громад Івано-Франківської області, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2015 р. № 1077 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 83, ст. 2763; 2017 р., № 33, ст. 1051; 2019 р., № 2, ст. 57, № 34, ст. 1223, № 98, ст. 3291), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК
ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 12 лютого 2020 р. № 125-р
ЗМІНИ,
що вносяться до перспективного плану формування
територій громад Івано-Франківської області

1. Графічну частину (карта Івано-Франківської області) викласти в такій редакції:

2. У переліку спроможних територіальних громад Івано-Франківської області:
у графі «Назви територіальних громад, що входять до складу спроможної територіальної громади»:

у позиції «Рожнятівська 2624855100 смт Рожнятів» графу викласти в такій редакції:
«Рожнятівська
Вербівська
Верхньострутинська
Камінська
Нижньострутинська
Петранківська
Рівнянська
Сваричівська»;

у позиції «Єзупільська 2625855300 смт Єзупіль» графу викласти в такій редакції:

«Єзупільська
Ганнусівська
Довгівська
Поберезька
Стриганецька»;

у позиції «Лисецька 2625855600 смт Лисець» графу викласти в такій редакції:

«Лисецька
Посіцька
Радчанська
Старолисецька
Стебниківська»;

у позиції «Тисменицька 2625810100 м. Тисмениця» графу викласти в такій редакції:

«Тисменицька
Вільшаницька
Клубовецька
Липівська
Марковецька
Милуванська
Новокривотульська
Пшеничниківська
Рошнівська
Слобідська
Старокривотульська
Хом'яківська
Чорнолізька»;

у позиції «Івано-Франківська 2610100000 м. Івано-Франківськ» графу викласти в такій редакції:

«Івано-Франківська
Березівська
Братковецька
Вовчинецька
Добровлянська
Драгомирчанська
Загвіздянська
Колодівська
Крихівецька
Микитинецька
Підліська
Підлузька
Підпечерівська
Угорницька
Угринівська
Узинська
Хриплинська
Чернівська
Чукалівська»;

у позиції «Новицька 2622884801 с. Новиця» графу викласти в такій редакції:

«Новицька
Берлогівська
Добровлянська
Підмихайлівська
Середньоугринівська».

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 5 лютого 2020 р. № 107
Київ

Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2016 р. № 304

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:
Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2016 р. № 304 «Про умови оплати праці посадових осіб, керівників та керівних працівників окремих державних органів, на яких не поширюється дія Закону України «Про державну службу» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 34, ст. 1327, № 55, ст. 1913, № 61, ст. 2097, № 75, ст. 2513; 2018 р., № 79, ст. 2634; 2019 р., № 54, ст. 1882, № 78, ст. 2699) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 5 лютого 2020 р. № 107

ЗМІНИ,
що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2016 р. № 304

1. Пункт 1 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:
«коефіцієнти співвідношення посадових окладів членів Кабінету Міністрів України, першого заступника, заступника міністра та голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій до середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності за квартал у середньому по економіці за наявними статистичними даними згідно з додатком 1»;

У зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим.

2. Пункт 2 доповнити абзацом такого змісту:
«Положення абзаців другого — четвертого цього пункту не поширюються на Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністрів України, міністрів, їх перших заступників, заступників і голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.».

3. Доповнити постанову пунктом 2¹ такого змісту:
«2¹. Установити, що:

Прем'єр-міністру України, Першому віце-прем'єр-міністру України, віце-прем'єр-міністрам України, міністрам, їх першим заступникам і заступникам може виплачуватися премія за результатами звіту про виконання завдань Програми діяльності Кабінету Міністрів України, яка встановлюється щокварталу Прем'єр-міністрові України, Першому віце-прем'єр-міністру України, віце-прем'єр-міністрам України, міністрам Прем'єр-міністром України, а першим заступникам міністрів і заступникам міністрів — відповідним міністром згідно з поданням керівника державної служби в державному органі, у розмірі до 100 відсотків посадового окладу;

головам обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій може виплачуватися премія за результатами основних показників розвитку регіону, яка встановлюється щокварталу за погодженням із суб'єктом призначення згідно з поданням керівника державної служби у відповідній місцевій державній адміністрації, у розмірі до 100 відсотків посадового окладу.».

4. У пункті 4:
1) абзаци третій — п'ятий виключити;
2) абзац сьомий замінити абзацами такого змісту:
«Голові Антимонопольного комітету, Голові Фонду державного майна, Голові Державного комітету телебачення і радіомовлення — приймається за погодженням з Міністром Кабінету Міністрів України згідно з поданням керівника державної служби відповідного органу;

щодо встановлення надбавки за інтенсивність праці — до 5 числа місяця, що передує місяцю, з якого пропонується встановити надбавку, із зазначенням періоду, на який її пропонується встановити;

щодо виплати премії — до 5 числа місяця, що настає за місяцем, за який здійснюється преміювання.».

У зв'язку з цим абзаци восьмий — дев'ятнадцятий вважати відповідно абзацами десятим — двадцять першим;

3) абзац одинадцятий виключити;

4) доповнити пункт після абзацу п'ятнадцятого новими абзацами такого змісту:
«Рішення про надання матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань:

Прем'єр-міністрові України, Першому віце-прем'єр-міністру України, віце-прем'єр-міністру України, Міністру Кабінету Міністрів України та його заступникам, міністру — приймається за погодженням з Прем'єр-міністром України;

першому заступнику та заступнику міністра — приймається за погодженням з міністром згідно з поданням керівника державної служби в державному органі;

головам обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій — за погодженням із суб'єктом призначення згідно з поданням керівника державної служби у відповідній місцевій державній адміністрації.».

У зв'язку з цим абзаци шістнадцятий — двадцять перший вважати відповідно абзацами двадцятим — двадцять п'ятим;

5) абзац двадцятий викласти в такій редакції:

«Пропозиції щодо виплати премії за результатами звіту про виконання завдань Програми діяльності Кабінету Міністрів України, що потребують розгляду Прем'єр-міністром України, Міністром Кабінету Міністрів України, подаються до 5 числа місяця, що настає за останнім місяцем кварталу, за який здійснюється преміювання, Секретаріату Кабінету Міністрів України за формою згідно з додатком 6.»;

6) абзаци двадцять перший і двадцять другий виключити;

7) абзац двадцять третій викласти в такій редакції:

«У разі порушення строків, зазначених в абзацах восьмому, дев'ятому і двадцятому цього пункту, подані пропозиції залишаються без розгляду.»;

8) в абзаці двадцять четвертому слова і цифри «віце-прем'єр-міністру України за формою згідно з додатками 4 і 5» замінити словами і цифрами «Міністру Кабінету Міністрів України за формою згідно з додатками 4, 5 і 6»;

9) абзац двадцять п'ятий виключити.

5. У додатку 1 до постанови виключити такі позиції:

«Прем'єр-міністр України	20 000
Перший віце-прем'єр-міністр України	18 000
Віце-прем'єр-міністр України	17 000
Міністр	16 000
Перший заступник Міністра	15 000
Заступник Міністра	14 000».

6. Доповнити постанову додатком 1¹ такого змісту:

«Додаток 1¹
до постанови Кабінету Міністрів України
від 20 квітня 2016 р. № 304

КОЕФІЦІЕНТИ СПІВВІДНОШЕНЬ
посадових окладів членів Кабінету Міністрів України,
першого заступника, заступника міністра, голів обласних, Київської
та Севастопольської міських державних адміністрацій до середньомісячної
заробітної плати за видами економічної діяльності за квартал у середньому
по економіці за наявними статистичними даними

Найменування посади	Коефіцієнти співвідношень
Прем'єр-міністр України	5
Перший віце-прем'єр-міністр України	5
Віце-прем'єр-міністр України	5
Міністр	5
Перший заступник Міністра	4,5
Заступник Міністра	4,5
Голова обласної, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій	4,5

Примітка. Розмір посадового окладу за відповідною посадою розраховується шляхом множення середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності за квартал у середньому по економіці за наявними статистичними даними на відповідний коефіцієнт співвідношення. У разі коли посадовий оклад визначений у гривнях з копійками, цифри до 0,5 відкидаються, від 0,5 і вище — заокруглюються до однієї гривні. Перегляд розміру посадового окладу здійснюється з 1 числа місяця, що настає за місяцем, в якому опубліковано статистичні дані.».

7. У додатку 2 виключити таку позицію:
«Голова обласної державної адміністрації, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій 1,6».

8. Доповнити постанову додатком 6 такого змісту:

«Додаток 6
до постанови Кабінету Міністрів України
від 20 квітня 2016 р. № 304

ПРОПОЗИЦІЇ щодо визначення розміру премії за результатами звіту про виконання завдань Програми діяльності Кабінету Міністрів України			
Найменування посади, прізвище, ім'я, по батькові	Розмір премії, відсотків/гривень	Заробітна плата з урахуванням запропонованого розміру премії, гривень	Погоджений розмір премії, відсотків/гривень».
за попередній квартал	запропонований		

КАДРОВІ ПИТАННЯ

Президент України

призначив:
ЦИГАНЕНКА Олександра Миколайовича — головою Лубенської районної державної адміністрації Полтавської області;
ЛУЖНЯКА Володимира Олександровича — головою Вінницької районної державної адміністрації Хмельницької області;
МАРУШЧИНА Юрія Віталійовича — головою Волочиської районної державної адміністрації Хмельницької області;
КОРДАС Жанну Анатоліївну — головою Городоцької районної державної адміністрації Хмельницької області;
ЩЕРБАНИЯ Олександра Васильовича — головою Деражнянської районної державної адміністрації Хмельницької області;
КУПЧИКА Ярослава Олеговича — головою Дунаєвецької районної державної адміністрації Хмельницької області;
ФЕДОРЧУКА Івана Борисовича — головою Ізяславської районної державної адміністрації Хмельницької області;
БЕРНАШЕВСЬКОГО Анатолія Вячеславовича — головою Кам'янець-Подільської районної державної адміністрації Хмельницької області;
КРАВЧУКА Василя Миколайовича — головою Красилівської районної державної адміністрації Хмельницької області;
КАБАНОВУ Раїсу Юріівну — головою Летичівської районної державної адміністрації Хмельницької області;
МОРОЗА Анатолія Васильовича — головою Полонської районної державної адміністрації Хмельницької області;
МЕЛЬНИКА Олександра Вікторовича — головою Славутської районної державної адміністрації Хмельницької області;
ПАСІЧНИК Альону Сергіївну — головою Старокостянтинівської районної державної адміністрації Хмельницької області;
ВІКАРСЬКУ Надію Миколаївну — головою Старосинявської районної державної адміністрації Хмельницької області;
КОВЦУН Олену Володимирівну — головою Теофіпольської районної державної адміністрації Хмельницької області;
ГУМЕНЮКА Василя Васильовича — головою Ярмолинецької районної державної адміністрації Хмельницької області;
МЕЛЬНИЧУКА Олега Михайловича — головою Новоселицької районної державної адміністрації Чернівецької області.

звільнив:
МАРШУКА Богдана Петровича — з посади голови Славутської районної державної адміністрації Хмельницької області у зв'язку із закінченням строку повноважень Президента України.

ЦВК ІНФОРМУЄ

ПЕРЕЛІК

кандидатів у народні депутати України, зареєстрованих в одномандатному виборчому окрузі № 179
(Харківська область) на проміжних виборах народного депутата України 15 березня 2020 року

Авакін Дмитро Володимирович, народився 21 жовтня 1984 року в місті Харкові, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа — підприємець, безпартійний, проживає в місті Харкові, судимість відсутня, самовисування.

Агеева Євгенія Вікторівна, народилася 5 листопада 1968 року в місті Києві, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта середня спеціальна, тимчасово не працює, безпартійна, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Алексейчук Вікторія Іванівна, народилася 5 лютого 1977 року в місті Дружківка Донецької області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор з громадських зв'язків, Азово-Чорноморська інвестиційна компанія у формі ТОВ, член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ», проживає в місті Харкові, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СЛУГА НАРОДУ».

Бєбик Валерій Михайлович, народився 24 квітня 1959 року в селі Великі Бубни Роменського району Сумської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, професор, Національна академія державного управління при Президентові України, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «Україна Соборна».

Бондар Ірина Сергіївна, народилася 19 жовтня 1984 року в місті Алчевськ Луганської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, консультант з маркетингу, ТОВ «Газета «Харьковские известия», член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «НОВІ РУБЕЖІ», проживає в місті Харкові, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВІ РУБЕЖІ».

Голтвянський Олег Миколайович, народився 8 вересня 1980 року в місті Харкові, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта професійно-технічна, сержант-менеджер відділу комплектування, військова частина А4790, безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ПАТРІОТИ ВОЛИНИ».

Горба Віталій Вячеславович, народився 15 травня 1982 року в місті Зборів Тернопільської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, адвокат, член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ДОБРИЙ САМАРЯНИН», проживає в місті Зборів Зборівського району Тернопільської області, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ДОБРИЙ САМАРЯНИН».

Гурець Вячеслав Віталійович, народився 13 липня 1988 року в місті Харкові, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «НАШІ», проживає в місті Харкові, судимість відсутня, самовисування.

Діденко Олександр Вікторович, народився 24 березня 1982 року в селі Милівка Близнюківського району Харківської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа — підприємець, член Політичної партії «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА — ЗА ЖИТТЯ», проживає в місті Лозова Харківської області, судимість відсутня, самовисування.

Єгорова-Луценко Тетяна Петрівна, народилася 28 вересня 1983 року в місті Лозова Харківської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, старший науковий співробітник, Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку Академії правових наук України, безпартійна, проживає в місті Харкові, судимість відсутня, самовисування.

Захаров Валентин Євгенович, народився 26 квітня 1959 року в місті Харкові, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, страховий агент, ПрАТ «ПРОМСТРАХ», безпартійний, проживає в місті Харкові, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «БЛОК ОПОЗИЦІЙНИХ СИЛ».

Ільєнко Віктор Анатолійович, народився 4 лютого 1995 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член Політичної партії «УКРАЇНА ПОНАД УСЕ», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «УКРАЇНА ПОНАД УСЕ».

Кирпичев Каміль Хусяїнович, народився 1 серпня 1972 року в місті Макіївка Донецької області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, адвокат, самозайнята особа, безпартійний, проживає в місті Харкові, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «ВЛАСНА СИЛА».

Князева Анна Володимирівна, народилася 22 грудня 1993 року в місті Вінниці, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює,

безпартійна, проживає в місті Вінниці, судимість відсутня, суб'єкт висування — Республіканська Партія України.

Коваленко Ольга Валеріївна, народилася 15 листопада 1968 року в місті Чорнобиль Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Антарес-Стар», член Політичної партії «Жінки за майбутнє» Всеукраїнське політичне об'єднання, проживає в місті Дніпрі, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «Жінки за майбутнє» Всеукраїнське політичне об'єднання.

Кононенко Олена Миколаївна, народилася 8 червня 1981 року в селі Рогозів Бориспільського району Київської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, науковий співробітник відділу земельних відносин та природокористування, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «КРАЇНА», проживає в місті Бориспіль Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «КРАЇНА».

Кошулько Сергій Саввич, народився 26 червня 1959 року в місті Донецьку, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, пенсіонер, член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «НАРОДНА ПРОГРАМА ВАДИМА ЧОРНОГО», проживає в місті Дніпрі, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НАРОДНА ПРОГРАМА ВАДИМА ЧОРНОГО».

Куруч Ярослав Володимирович, народився 24 березня 1990 року в смт Тарутине Тарутинського району Одеської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа — підприємець, член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ДЕМОКРАТИЧНА АЛЬТЕРНАТИВА», проживає в селі Приморське Білгород-Дністровського району Одеської області, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ «ДЕМОКРАТИЧНА АЛЬТЕРНАТИВА».

Лазуренко Тетяна Вікторівна, народилася 29 квітня 1971 року в селі Орілька Лозівського району Харківської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійна, проживає в місті Лозова Харківської області, судимість відсутня, самовисування.

Леоненко Ігор Володимирович, народився 14 червня 1983 року в місті Нова Каховка Херсонської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Центр стратегічних політико-правових досліджень», член Політичної партії «ЗАХИСТ», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «ЗАХИСТ».

Матковська Діана Володимирівна, народилася 5 лютого 1988 року в місті Дніпропетровську, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, юрисконсульт, приватне підприємство «БОНА ФАЙД КОНСАЛТИНГ», член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СПРАВА», проживає в місті Дніпрі, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПРАВА».

Музиченко Микола Володимирович, народився 26 листопада 1971 року в місті Харкові, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, безпартійний, проживає в місті Харкові, судимість відсутня, самовисування.

Найда Ігор Володимирович, народився 17 вересня 1960 року в селі Озеряни Борщівського району Тернопільської області, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, помічник генерального директора, ТОВ «ЮРІЯ-ФАРМ», безпартійний, проживає в місті Ірпінь Київської області, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «УКРАЇНЦІ РАЗОМ».

Науменко Світлана Михайлівна, народилася 10 лютого 1973 року в селі Яблучне Великописарівського району Сумської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, помічник народного депутата України, член Політичної партії «Україна — Вперед!», проживає в місті Харкові, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «Україна — Вперед!».

Огурцов Дмитро Олександрович, народився 1 лютого 1992 року в місті Харкові, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, менеджер з логістики, ТОВ «ЛЕНДСТАР ЕЙДЖЕНТ ЮКРЕЙН», член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЖИТТЯ», проживає в місті Харкові, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «ЖИТТЯ».

Оксень Кирило Ігорович, народився 4 травня 1989 року в місті Дніпропетровську, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Винім», безпартійний, проживає в місті Харкові, судимість відсутня, самовисування.

Палієва Олена Володимирівна, народилася 7 травня 1986 року в селі Тихонівка Первомайського району Автономної Республіки

Крим, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Юрблаг», безпартійна, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «За Україну!».

Патлачук Василь Никифорович, народився 2 серпня 1961 року в місті Шадринськ Курганської області, Російська Федерація, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, доцент кафедри теорії, історії права і держави та конституційного права, Університет державної фіскальної служби України, член Політичної партії «ДІТИ ВІЙНИ» НАРОДНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ», проживає в місті Слов'янськ Донецької області, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «ДІТИ ВІЙНИ» НАРОДНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ».

Пристай Олексій Романович, народився 15 липня 1988 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, керівник, ТОВ «ПРИСТАЙ МІТТАЛ СТИЛ», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Пташник Вікторія Юріївна, народилася 1 січня 1983 року в місті Києві, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Юридична фірма «Дроїт», адвокат, самозайнята особа, безпартійна, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «Європейська Солідарність».

Світлична Юлія Олександрівна, народилася 6 червня 1984 року в місті Харкові, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, виконавчий директор, громадська організація «Єдність та розвиток», безпартійна, проживає в місті Харкові, судимість відсутня, самовисування.

Світлична Яна Олексіївна, народилася 10 грудня 1986 року в місті Харкові, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа — підприємець, безпартійна, проживає в місті Харкові, судимість відсутня, самовисування.

Сергієнко Лариса Василівна, народилася 10 липня 1970 року в місті Кривий Ріг Дніпропетровської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, заступник директора, ТОВ «АБВ-КОМБІ», фізична особа — підприємець, член Політичної партії «Партія сильної влади», проживає в місті Кривий Ріг Дніпропетровської області, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «Партія сильної влади».

Скоморощенко Олена Миколаївна, народилася 7 березня 1961 року в місті Києві, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, фізична особа — підприємець, член Соціал-демократичної партії України, проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — Соціал-демократична партія України.

Соколов Михайло Юрійович, народився 23 травня 1976 року в місті Санкт-Петербург, Російська Федерація, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, виконавчий партнер, ТОВ «Кесарев Консалтинг», безпартійний, проживає в місті Києві, судимість відсутня, самовисування.

Федоренко Ігор Петрович, народився 27 травня 1974 року в місті Києві, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «НОВЕ ЖИТТЯ», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «НОВЕ ЖИТТЯ».

Хархаліс Галина Василівна, народилася 9 березня 1981 року в селі Стрільбичі Старосамбірського району Львівської області, громадянка України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, тимчасово не працює, член Всеукраїнської козацької партії, проживає в місті Львові, судимість відсутня, суб'єкт висування — Всеукраїнська козацька партія.

Швайка Ігор Олександрович, народився 25 лютого 1976 року в селі Троїцьке Целінного району, Республіка Калмикія, Російська Федерація, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, директор, ТОВ «Медіа-Центр «Голос Свободи», член політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Свобода», проживає в місті Люботин Харківської області, судимість відсутня, суб'єкт висування — політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода».

Шейбут Денис Вікторович, народився 4 квітня 1978 року в місті Донецьку, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта вища, старший викладач, ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом», член Політичної партії «Народна Сила», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — Політична партія «Народна Сила».

Ширяєв Геннадій Олександрович, народився 1 червня 1961 року в місті Казань, Татарстан, Російська Федерація, громадянин України, протягом останніх п'яти років проживає на території України, освіта професійно-технічна, пенсіонер, член ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА РОЗВИТКУ», проживає в місті Києві, судимість відсутня, суб'єкт висування — ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ «СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА РОЗВИТКУ».

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Тунель кохання перший у рейтингу

Фото з сайту baza.zruchno.com.ua

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

ТУРИЗМ. Британська газета Daily Mail опублікувала власний рейтинг незвичних та найромантичніших місць світу. Очолив його Тунель кохання на Рівненщині. Природний феномен, утворений гіллям дерев на відрізку залізниці, нагадує тунель. Такого вигляду йому надав поїзд, який і нині курсує тут тричі на тиждень. Локація швидко привабила ту-

ристів з усього світу й обросла інфраструктурою. Дуже популярні тут фотосесії з коханими. Крім Тунелю кохання, до рейтингу потрапили статуя Алі й Ніно (Батумі, Грузія), хвилеріз у Пярну (Естонія), мурал «Я люблю тебе, Париж!» (Франція), лондонська статуя «Місце зустрічі» (Велика Британія), а ще романтичні місця в Мексиці, Японії, США, Росії. Символічно, що на Рівненщині 2020-й оголосили роком промоції

культурної спадщини. Адже область позиціонує себе як туристський регіон. До речі, поблизу Тунелю кохання зазвичай відбувається чимало цікавих заходів. Правильно спланувавши відпустку чи вихідні, можете потрапити на відзначення 500-річчя Нобельського Євангелія — найдавнішої рукописної книги Полісся. Вона старіша навіть за Пересопницьке Євангеліє, написане в нашому краї, на якому присягають українські президенти. Мо-

жете поїхати в Дубно чи Острогож, яким у 2020-му виповнюється по 920 років. Нині відзначають 560-річчя з дня народження князя Василя-Костянтина Острозького, який стояв біля джерел створення першої у Східній Європі академії. Національний університет «Острозька академія», відроджений у незалежній Україні, успішно продовжує її традиції та з висоти свого 25-річчя впевнено дивиться в майбутнє.

На Миколаївщині фіксують хижаків

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

ФАУНА. Майже пів року тому на території Національного природного парку «Білобережжя Святослава» встановили фотопастки, що дає змогу знімати хижих тварин у нічний час режимами фото- та відеофіксації. За допомогою приладів, встановлених у місцях основних переходів тварин, співробітники парку здійснюють додатко-

вий контроль їхнього видового складу та чисельності. На підставі даних обліку зроблено висновки про постійне перевищення фактичної чисельності граничних нормативів у 10—15 разів лисиць та єнотоподібних собак. Саме ці тварини, поширені в НПП «Білобережжя Святослава», становлять найбільшу небезпеку перенесення та зараження сказом. Різномісна група хижих ссавців, займаючи свою ланку біоценозу,

істотно впливає на епізоотичну ситуацію у тваринництві приватного сектору Покровської сільської ради і біотопах Кінбурнського півострова загалом. Як зазначає дирекція парку, фауна Кінбурнської коси — 5 тисяч видів тварин. Хижі м'ясоїдні представлені такими видами: вовк, лисиця, єнотоподібний собака. Чисельність лисиць коливається за роками. На її стан впливають: кількість гризунів, метеорологічні умови, наявність

у популяції інфекційних захворювань. Єнотоподібний собака — хижий ссавець сімейства собачих, який віддає перевагу лісистій місцевості. Зазвичай селиться на берегах річок або неглибоких ставків, порослих очеретом. Єнотоподібні собаки часто хворіють на сказ. За одним з оглядів щодо сказу, серед єнотоподібних собак найвища з усіх диких тварин частка хворих (майже 40%).

Зловісна знахідка під фундаментом собору

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

ДАВНІ ТАЄМНИЦІ. Команда бельгійських археологів, які працюють у соборі Сент-Баво в місті Гент на будівництві нового центру для відвідувачів цієї пам'ятки архітектури, минулими вихідними оприлюднили рідкісне відкриття. Науковці розкопали стіну з людських кісток, переважно стегнових та гомілкових дорослих людей. Міжстінний простір

було заповнено черепами, багато з яких мають ознаки ушкодження. За словами прессекретаря Археологічної спілки міста Брюгге Рубена Вілперта, ця знахідка унікальна для Бельгії. Вище від рівня стіни було виявлено добре збережені людські скелети. «Схоже, це місце використовували як цвинтар вже після зведення стіни», — каже Рубен Вілперт. Керівниця проєкту з будівництва центру для відвідувачів

собору Сент-Баво Жанік де Грізе підтвердила, що їй не доводилося стикатися з такими знахідками. «Але археологічна знахідка Гента не стане туристською принадою, кістки буде вилучено і перепоховано», — наголосила вона. Науковці датують цю похмуру стіну другою половиною XV століття. Вони припускають, що стіну зводили тоді, коли поряд під будівництво собору очищали частину старовинного цвинтаря.

«Скелети померлих не могли просто викинути, — пояснила Жанік де Грізе. — Адже побожні люди вірили у воскресіння не лише душі, а й тіла. У XV—XVI сторіччях будинки часто споруджували біля стін міських кладовищ, щоб дати своєрідний прихисток кісткам покійних». Проте вона зауважила, що таємницю дивної стіни ще повністю не розгадано і вченим доведеться над нею попрацювати.

Підкинута дівчинка відтепер Оксана Бандера

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

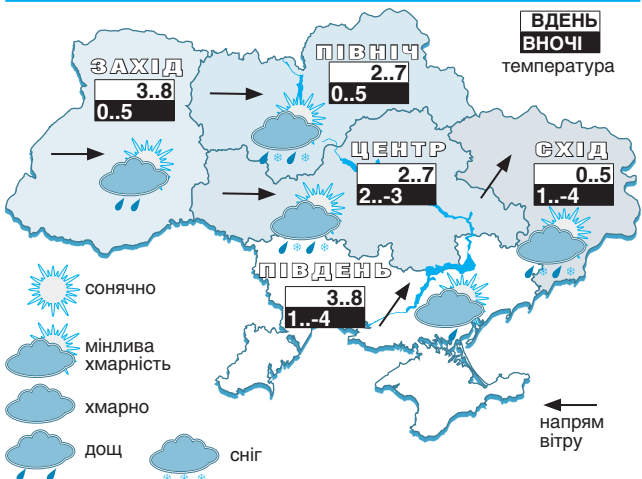
ЩО В ІМЕНІ? У Тернополі кілька днів тому на світ з'явилася дівчинка. Її ім'ям, по батькові та прізвищем перейнялися не батьки, а виконавчий комітет міської ради. Одне з питань, яке розглянув цей орган, стосувалося ре-

єстрації новонародженої. А все тому, що немовля залишили у «вікні життя», облаштованому в пологовому відділенні другої міської лікарні. Підкинута дівчинка важила 3 кілограми 400 грамів і мала 52 сантиметри. Новонароджену зареєстрували. І стала вона Оксаною, адже народилася напередодні іменин,

які святкували Ксенії та Оксани. По батькові записали Богданівна, напевно, тому, що Бог дав їй змогу рости, жити, адже її залишили у «вікні життя», а не на смітнику. А ось прізвище знайшли гучне — Бандера. Не вперше таке прізвище в Тернополі дають підкинутій дитині. Торік навесні зареєструва-

ли новонароджену так само. Кажуть, маля швидко вдочерили, мабуть, відоме прізвище в цьому відіграло позитивну роль. За десять років, відколи в пологовому відділенні другої міської лікарні облаштували «вікно життя» для немовлят, матері-зо-зулі залишили троє дітей, двоє з яких уже знайшли родини.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 23 ЛЮТОГО

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	0 +5	+2 +7	Черкаська	+2 -3	+2 +7
Житомирська	0 +5	+2 +7	Кіровоградська	+2 -3	+2 +7
Чернігівська	-1 +4	+2 +7	Полтавська	+1 -4	0 +5
Сумська	+2 -3	0 +5	Дніпропетровська	+1 -4	+1 +6
Закарпатська	-2 +3	+4 +9	Одеська	+2 -3	+6 +11
Рівненська	0 +5	+2 +7	Миколаївська	+1 -4	+3 +8
Львівська	0 +5	+3 +8	Херсонська	+1 -4	+3 +8
Івано-Франківська	0 +5	+5 +10	Запорізька	+1 -4	+2 +7
Волинська	0 +5	+2 +7	Харківська	+1 -4	0 +5
Хмельницька	0 +5	+3 +8	Донецька	+1 -4	0 +5
Чернівецька	0 +5	+5 +10	Луганська	+1 -4	0 +5
Тернопільська	0 +5	+3 +8	Крим	+2 -3	+4 +9
Вінницька	-2 +3	+4 +9	Київ	+2 +4	+5 +7

Укргідрометцентр

Львів у пошуках найкращого двірника

Лесь ЯВОРІВ
для «Урядового кур'єра»

ДОБРА СПРАВА. Львівська міська рада знову вирішила відзначити День працівників житлово-комунального господарства та побутового обслуговування конкурсом. Точніше, обрати найкращого двірника. Таке професійне змагання організують утретє. До цієї справи можуть активно долучитися жителі міста. Їм упродовж 12 днів лише треба заповнити відповідну Google-форму із прізвищем та іменем двірника. Голосування за подані на конкурс кандидатури триватиме дев'ять днів. Підсумки підіб'ють 13 березня, напередодні Дня працівників житлово-комунального господарства та побутового обслуговування. Тож місто дізнається ім'я найкращого свого двірника. Переможець у подарунок отримає сертифікат на мандрівку на Святу землю. Принагідно нагадати, що перший володар звання «Найкращий двірник Львова» Мирослав Новоставський як нагороду отримав п'ятиденний тур містами і столицями деяких європейських країн. Тоді, 2018 року, понад 110 претендентів боролися у цьому конкурсі. Краків, Прагу, Відень і Будапешт відвідав і Володимир Катинський. Він здобув пальму першості в торішньому професійному змаганні.

Фото Володимира ЗАКІ

Напередодні Дня працівників житлово-комунального господарства львів'яни визначають тих, хто більше любить чисте місто